

چکونگی ملاقات با امام زمان (عج)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

چگونگی ملاقات با امام زمان (عج)

نویسنده:

محدث نوری

ناشر چاپی:

شمیم گل نرگس

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	چگونگی ملاقات با امام زمان (عج)
۷	مشخصات
۷	۱ شب قدر
۸	۲ روز جمعه
۱۱	۳ روز عاشورا
۱۳	۴ از وقت طلوع فجر تا غروب آفتاب هر روز
۱۵	۵ وعصر دوشنبه و عصر پنجشنبه
۱۷	۶ شب و روز نیمه شعبان
۲۰	۷ اعمال و آداب مخصوص
۲۰	۸ اشاره
۲۳	۹ عمل اول
۲۴	۱۰ عمل دوم
۲۵	۱۱ عمل سوم
۲۵	۱۲ عمل چهارم
۲۵	۱۳ عمل پنجم
۲۶	۱۴ عمل ششم
۲۶	۱۵ عمل هفتم
۲۶	۱۶ عمل هشتم
۲۶	۱۷ عمل نهم
۲۶	۱۸ عمل دهم
۲۶	۱۹ عمل یازدهم
۲۶	۲۰ عمل دوازدهم

۲۶	عمل سیزدهم
۲۷	شعر
۲۷	تولد حضرت صاحب الزمان مهدی موعود (ع)
۲۷	مدح و تولد امام عصر (ع)
۲۹	مدح امام عصر (ع)
۲۹	یک رباعی در مدح امام عصر (ع)
۲۹	درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

چگونگی ملاقات با امام زمان (عج)

مشخصات

سرشناسه: نوری، حسین بن محمد تقی، ق ۱۳۲۰ - ۱۲۵۴ عنوان و نام پدیدآور: چگونگی ملاقات با امام زمان علیه السلام در بیداری و خواب: (به همراه اوقات مخصوص امام زمان علیه السلام) / مولف محدث نوری مشخصات نشر: قم: شمیم گل نرگس، ۱۳۸۱. مشخصات ظاهری: ص ۱۲۸ شابک: ۹۶۴-۹۶۴-۷۵۴۹-۱۶-۴۵۵۰۰؛ ۱۶-۷۵۴۹-۹۶۴-۱۶-۴۵۵۰۰ ریال؛ ۱۳۷۹ یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس موضوع: محمد بن فهرستنویسی قبلی یادداشت: چاپ قبلی: مؤسسه گل یاس، ۱۳۷۹ یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس موضوع: محمد بن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ ق. — رویت موضوع: محمد بن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ ق. — شعر رده بندی کنگره BP۲۲۴/۴: ۱۳۸۱ چ ۸-۸۱ ۲۹۷/۴۶۲ شماره کتابشناسی ملی: م ۴۹۹۱۲

۱ شب قدر

اول: شب قدر که شب ظهور قدر و متزلت و عظمت و جلالت امام عصر (ع) است، تا جائی که به سبب نزول روح و ملائکه ای که برای تقدیر امور بندگان خدمت آن حضرت می‌رسند، روی زمین جا تنگ می‌شود. در این قسمت به سه وجه از وجود نامیده شدن این شبها به شب قدر که در اخبار و روایات فراوانی ذکر شده اشاره می‌کنیم: در تفسیر «علی بن ابراهیم» به چند سند معتبر از حضرت باقر و صادق و کاظم (ع) روایت کرده که در تفسیر آیه مبارکه: «فِيهَا يَفْرُقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ» فرمودند: خداوند هر امری از حق و باطل و آنچه که در این سال اتفاق می‌افتد را مقدار می‌کند. (سوره دخان آیه ۴) خداوند اراده و اختیار دارد که هر امری را مانند مرگها و روزی‌ها و بلاها و سختی‌ها و امراض را جلو یا عقب بیندازد یا کم و زیاد کند و این امر را به رسول خدا (ص) می‌دهد و رسول خدا (ص) به امیرالمؤمنین (ع) و امیرالمؤمنین به ائمه (ع) تا اینکه به صاحب الزمان (ع) می‌رسد و البته در آن بدء و مشیت و تقدیم و تأخیر را شرط می‌کند. و نیز روایت شده است که: «خداوند در شب قدر، مرگها و روزی‌ها و هر امری از مرگ و زندگی و ارزانی و گرانی یا خوبی و بدی که اتفاق می‌افتد را تقدیر می‌کند. ملائکه و روح القدس بر امام زمان (ع) نازل می‌شوند و آنچه که از این امور نوشته اند را به ایشان می‌دهند». همچنین امام باقر (ع) می‌فرماید: «شب قدر بر ما مخفی نمی‌شود زیرا که در آن شب، ملائکه ما را طوف می‌کنند». شیخ صفار در «بصائر الدّرّاجات» از داوود بن فرقان روایت کرده که: «از امام صادق (ع) از قول خداوند عزوجل که می‌فرماید: «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ * وَ مَا أَدْرِيكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ» سؤال کرد. ایشان فرمود: «نازل می‌شود هر چیزی (و هر کسی) که در این سال می‌میرد یا زنده می‌شود». سوال کردم: «بسوی چه کسی نازل می‌شود؟» حضرت فرمود: «بسوی چه کسی شایسته است؟! بدرستی که مردم در این شب مشغول نماز و دعا و خواهش هستند و صاحب این امر در کاری است و ملائکه برای امور سال، از غروب تا طلوع آفتاب بر او نازل می‌شوند». همچنین منقول است که حضرت فرمود: «هر گاه شب نوزدهم ماه رمضان شد، روزی‌ها تقسیم می‌شود و مرگها نوشته می‌شود و خداوند به بندگان خود نظر لطف می‌کند و همه ایشان مگر شرابخوار را می‌آموزد. پس هر گاه شب بیست و سوم شد، در آن هر امر محکمی جدا شده و پایان پذیرفته و امضا می‌شود». پرسیده شد: «به چه کسی می‌رسد؟» حضرت فرمود: «بسوی صاحب (امام) شما». در خبر دیگر فرمود: «در آن شب افرادی که به حجّ خواهند رفت نوشته می‌شود و آنچه در آن سال از طاعت یا معصیت یا مردن یا به دنیا آمدن انجام می‌شود و خدای تعالی در شب و روز، آنچه را که می‌خواهد پدیدار می‌کند، آنگاه آن را بسوی صاحب (زمین) می‌فرستد». حارت بن مغیره سوال کرد که: «صاحب زمین کیست؟» حضرت فرمود: «صاحب (امام) شما». در خبر دیگر فرمود: «بدرستی که خداوند در آن شب مقادیر آن سال را تقدیر می‌کند، آن گاه آن را بسوی زمین می‌فرستد». معلی بن خنیس پرسید: «بسوی چه کسی؟» حضرت

فرمود: «فکر می کنی بسوی چه کسی باشد ای عاجز؟!» در خبر دیگر فرمود: «وقتی شب قدر می شود خداوند آنچه را که (در آن سال) اتفاق می افتاد را می نویسد و آن را نازل می کند». راوی پرسید: «بسوی چه کسی؟!» حضرت فرمود: «فکر می کنی بسوی چه کسی باشد ای احمق؟!» علامه مجلسی در «زاد المعاد» می فرماید: «از بعضی احادیث برداشت می شود که هر سه شب، شب قدر هستند و در شب اوّل، تقدیر امور انجام می شود، در شب دوم با کثرت دعا و عبادت ممکن است تقدیر بعضی از امور تغییر کند و در شب سوم قطعی می شود و تغییر نمی یابد یا بسیار کم تغییر می یابد. بلا-تشییه مانند ارقام پادشاهان که اوّل نوشته می شود و تغییرش آسان است، بعد از آن در دفاتر ثبت می شود و تغییرش دشوارتر است اماً چون هنوز مُهر نخورده است، ممکن است تغییر کند. وقتی که مُهر نخورد به منزله حتم است و تغییر دادنش بی نهایت دشوار است. وقتی حضرت صاحب الأمر (ع) در تمام این شب با ملائکه مقرّین محسور است و گروه گروه به خدمت او می آیند و بر او سلام می کنند و تقدیرات را بر او عرضه می کنند، سزاوار نیست که در چنین شبی همگان به امام خود توسل نکنند و به غفلت بسر آورند. تقدیرات همه امور از قبیل عمر و مال و فرزند و عزّت و سلامتی و توفیق اعمال خیر و اصلاح تمام احوال سال در این شب خواهد بود و ممکن است که نام کسی که در دیوان اشقياء نوشته شده باشد در این شب تغییر کند و در زمرة سعادتمندان نوشته شود، چنان که این مضمون در اکثر دعاها و احادیث معتبره وارد شده است. دعا برای آن حضرت را باید بر دعای خود مقدم داشت. در اخبار گذشته اشاره شد که آن حضرت در این شب مشغول به آن امر عظیم الهی است، پس بهترین دعاها، طلب نصرت و کمک و حفظ الهی برای آن حضرت می باشد. در شب بیست و سوم در همه حالات چه در رکوع یا سجود و چه نشسته یا ایستاده بلکه در همه اوقات باید آن دعایی را خواند که مضمونش پس از حمد خداوند و صلوٰات بر رسول و خاندانش (ع) این بود: (بار خدا یا! باش برای حجّة ابن الحسن المهدی (ع)) در این ساعت و هر ساعتی، ولی و حافظ و پیشواؤ ناصر و راهنما و کمک کننده و...) پس از آن توسل و استغاثه به آن حضرت و طلب یاری و شفاعت در انجام آنچه می خواهد و باید به دست مبارک او شده و از نظر نورانی او بگذرد و همچین تضرع و ناله که نظر لطف و مهربانی خود را از او برندارد که او آن چنان که سزاوار بزرگی است در این شب - که زمام امور به دست قدرت خداوندی اوست - با وی رفتار کند. در روایت معتبری آمده است که: «هر کس در شب بیست و سوم ماه مبارک رمضان هزار مرتبه سوره «آنالنزلناه» را بخواند، به سبب آنچه در خواب می بیند با یقین شدید و اعتراف به کرامتهايي که در این شب مخصوص ماست، صبح می کند». عالم رباني سيد علی بن عبدالحميد نيلي در شرح «مصباح شيخ طوسی» بعد از نقل اين خبر می گويد: «در شب پنجم شنبه بیست و سوم ماه رمضان سال ۷۸۸ در مسجد کوفه با عده ای معتکف بودیم. بعد از نماز، هزار مرتبه سوره «آنالنزلناه» را خواندیم و وقتی تمام شد هر کدام در جای خود خواهیم بودیم. سپس من در خواب یا در بین خواب و بیداری دیدم که گویا درهایی باز شده که نمی دانم آنها در آسمان است یا در زمین، و جماعتی با هیئت های نیکو بیرون آمدند و به من رو کردند و گفتند: «با امامان معصوم خود همراه شو که همانا ایشان علمهای هدایت، بزرگواران مورد اعتماد، سروران نیکو، نورهای پاپرچا، ستاره های درخشان و.... هستند».

۲ روز جمعه

دوم: روز جمعه، که از چند جهت اختصاص و متعلق به امام عصر (ع) دارد. یکی آنکه: ولادت با سعادت آن حضرت در آن روز بوده است و دیگر آنکه: ظهور شادی انگیز آن حضرت در آن روز خواهد بود و انتظار فرج در آن روز بیشتر از روزهای دیگر است، چنانچه در همه اخبار به آن تصریح شده و در زیارت مخصوص آن حضرت در روز جمعه آمده است: «یا مولای! یا صاحب الزَّمَانِ صَلَواتُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَ عَلَى آلِ بَيْتِكَ هَذَا يَوْمُ الْجُمُعَةِ وَ هُوَ يَوْمُكَ الْمُتَوَقَّعُ فِيهِ ظَهُورُكَ وَ الْفَرْجُ فِيهِ لِلْمُؤْمِنِينَ عَلَى يَدِيْكَ...» تا آخر. یعنی: «ای آقا! من! ای صاحب زمان که درود خداوند بر تو و بر آل بیت تو باد! این روز جمعه است و آن روز تو است که

در آن ظهور تو انتظار کشیده می شود و فرج مؤمنین بدست تو است. ای آقایم! من در آن میهمان تو هستم و به تو پناه آورده ام و تو ای آقای من! کریمی واژ اولاد بزرگواران می باشی و مأمور به پناه دادن هستی، پس مرا مهمنان کن و پناه بده...» عید بودن روز جمعه و شمرده شدنش از عیدهای چهارگانه به جهت ظهور شریف امام زمان (ع) است که در آن روز - بخاطر پاک شدن زمین از لوث شرک و کفر و گناهان و زورگویان و ملحدین و کافران و منافقان و ظهور کلمه حق و اعتلای دین و شرایع ایمان و شعائر مسلمین بدون مزاحمت دشمنان خدا و دین - چشم و دل مؤمنین، روشن و مسرور خواهد شد، و در دعای بعد از طلوع آفتاب روز جمعه نیز به این مطلب اشاره شده است. سید بن طاووس در «جمال الاسبوع» از حضرت کاظم(ع) روایت کرده که آن حضرت در روز جمعه به محمد بن سنان فرمود: «آیا در این روز، دعای واجب راخوانند؟» وی پرسید: «آن دعا چیست؟» حضرت فرمود «بگو: **السلامُ عَلَيْكَ أَيَّهَا الْيَوْمِ الْجَدِيدِ الْمُتَبَارِكُ الَّذِي جَعَلَ اللَّهُ عَيْدًا لِأُولَيَاءِ الْمُطَهَّرِينَ مِنَ الدَّنَسِ الْبَارِجِينَ مِنَ الْبَلْوَى الْمَكْرُورِينَ مَعَ أُولَيَاءِ الْمُصَيْصِيَّ فِي مِنَ الْعِكْرِ الْبَادِلِينَ أَنفُسِهِمْ فِي مَحَبَّةِ أُولَيَاءِ الرَّحْمَنِ تَسْلِيمًا.**» (بحار الانوار ج ۸۹ ص ۳۳۱) یعنی: «سلام بر تو باد ای روز تازه مبارکی که خداوند آن را عید گردانیده است برای دوستان خود که از کشافت، پاک هستند و با اولیای خداوند رجعت می کنند و از عقاید کثیف و اعمال رشت، تصفیه شده اند و جانشان را در راه محبت اولیای خدا تقدیم می کنند.» آنگاه رو بسوی آفتاب کن و بگو: **السلامُ عَلَيْكَ أَيَّهَا الشَّمْسُ الطَّالِعِيَّةِ...**» الی آخر. جمعه از اسمی مبارک صاحب الأمر (ع) است یا کنایه از آن حضرت است یا اینکه آن حضرت سبب نامیده شدن جمعه به این نام است، چنانچه صدوق در «خصال» از صقر بن ابی دلف روایت کرده که حضرت امام علی النقی (ع) در مورد این حدیث رسول خدا (ص) که: «با روزها دشمنی نکنید که آنها با شما دشمنی خواهند کرد.» بیان کرد: «روزها ما هستیم.» تا آنکه فرمود: «و جمعه پسر من است و اهل حق بسوی او جمع می شوند.» شیخ صدوق فرموده است: «ایام، ائمه (ع) نیستند بلکه کنایه از ایشان هستند تا معنی آن را غیر از اهل حق نفهمند چنانکه خداوند عزوجل کنایه فرموده به تین و زیتون و طورسینین و بلد امین، از پیغمبر و علی و حسن و حسین(ع)، و مثالهای دیگری از این قبیل را هم ذکر نموده است.» حسین بن حمدان در کتاب خود از حسن بن مسعود و محمد بن خلیل روایت کرده است که: «در سامراء به خدمت سید خود امام هادی (ع) رسیدیم در حالی که جمعی از شیعیان در نزد آن حضرت بودند. از آن حضرت در مورد سعد و نحس بودن ایام سؤال کردیم. ایشان فرمود: «با ایام دشمنی نکنید که با شما دشمنی می کنند.» از آن جناب معنی حدیث را پرسیدم، ایشان فرمود: «دو معنی دارد یکی ظاهری و دیگری باطنی. ظاهر این است که شببه برای ماست، یکشببه برای شیعیان ما، دوشنبه برای بنی امیه، سه شببه برای پیروان بنی امیه، چهارشببه برای بنی عباس، پنج شببه برای پیروان بنی عباس و جمعه عید مسلمین است. ولی در اصل شببه جد من رسول خدا (ص) است و یکشببه امیر المؤمنین (ع) و دوشنبه حسن و حسین(ع) و سه شببه علی بن الحسین و محمد بن علی و جعفر بن محمد (ع) و چهارشببه موسی بن جعفر و علی بن موسی و محمد بن علی(ع) و پنجشببه من و پسر من و جمعه پسر او حضرت قائم (ع)) است، آن کسی که کلمه ها بوسیله او جمع می شود یعنی همه دینها یک دین می شود، و خداوند نعمت را بوسیله او تمام می کند و حق را ثابت و ظاهر کرده و باطل را محو می نماید و او مهدی منتظر شماست.» سپس این آیه را خواندند: **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ بَقِيَّةُ اللَّهِ خَيْرٌ لَكُمْ أَنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ.** (سوره هود آیه ۸۶) (یعنی: به نام خداوند بخشندۀ و مهربان، آنچه خداوند برای شما باقی می گذارد برایتان بهتر است اگر مؤمن باشید). سپس فرمود: «به خدا قسم او بقیه الله است.» روز غدیر بهترین عیده است و آن هجدهم ذی الحجه است که در روز جمعه بود و قائم ما اهل بیت در روز جمعه خروج می کند و قیامت در روز جمعه برپا می شود. در روز جمعه هیچ عملی بهتر از صلوات بر محمد(ص) و آل او(ع) نیست.» علامه مجلسی در «بحار» از علمای قدیم نقل کرده است که: «وقتی در روز جمعه نماز صبح را خواندی این شهادت را شروع کن، سپس به صلوات فرستادن بر محمد و آل او (ع) مشغول شو.» و آن دعایی طولانی است و بعضی از قسمتهای آن متعلق به امام عصر(ع) می باشد: **اللَّهُمَّ كُنْ لِوَليًّا كَفِيلًا وَ حَافِظًا وَ قَائِدًا وَ نَاصِرًا حَتَّى تُسْكِنَهُ أَرْضَكَ طَوْعًا وَ تُمْتَعَهُ مِنْهَا طَوْلًا وَ تَجْعَلَهُ وَ ذَرِيَّتَهُ فِيهَا الْأَئِمَّةُ الْوَارِثُينَ وَ اجْمَعَ لَهُ شَمَلَةً**

وَأَكْمَلَ لَهُ أَمْرُهُ وَأَصْبِرْ لِمَنْ لَهُ رَعْيَتُهُ وَتَبَثُّ رُكْنَهُ وَأَفْرَغَ الصَّبَرْ مِنْكَ عَلَيْهِ حَيْتَنِي يُنْقَمَ فَيُشَتَّفَى وَيُشَفَّى حَزَازَاتِ قُلُوبِ نَفْلَةِ وَحَرَارَاتِ صُدُورِ وَغَرَّةِ وَحَسَرَاتِ الْفَنْسِ تَرْحَةً مِنْ دِمَاءِ مَشِيفُوكَهُ وَأَرْحَامِ مَقْطُوعَهُ وَطَاعَهُ مَجْهُولَهُ قَدْ أَخْسَنَتِ إِلَيْهِ الْبَلَاءِ وَوَسَعَتِ عَلَيْهِ الْأَلَاءِ وَأَتَمَّتِ عَلَيْهِ الْعَمَاءِ فِي حُشْنِ الْحِفْظِ مِنْكَ لَهُ اللَّهُمَّ أَكْفُلُهُ هَوْلَ عَيْدُوْهُ وَأَنْسَهُمْ ذَكْرُهُ وَأَرَدَ مَنْ أَرَادَهُ وَكَدَ مَنْ كَادَهُ وَأَمْكَرَ بِمَنْ مَكَرَهُ بِهِ وَأَجْعَلَ دَائِرَةَ السَّوْءِ عَلَيْهِمُ اللَّهُمَّ فُضَّ جَمِيعَهُمْ وَقَلَ حَيْدَهُمْ وَأَرْعَبَ قُلُوبَهُمْ وَزَلْزَلَ أَقْدَامَهُمْ وَأَصْدَعَ شَعْبَهُمْ وَشَتَّتَ أَمْرَهُمْ فَإِنَّهُمْ أَضَّ أَعْوَا الصَّلَواتِ وَأَتَبَعُوا الشَّهَوَاتِ وَعَمِلُوا السَّيِّئَاتِ وَاجْتَبَأُوا الْحَسَنَاتِ فَخُذْهُمْ بِالْمَثَلَاتِ وَأَرِهِمُ الْحَسَرَاتِ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ». (بحار الانوار ج ۸۹ ص ۳۴۰) يعني: «خدایا! برای ولی خودت در میان مخلوقات دوستدار و حافظ و رهبر و یاور باش تا اینکه تمام زمینت، فرمانبردار او شود و بطور دائم، بهره برداری از زمین را به او برسانی و او را و ذریه او را، امامان ارث برنده در زمین قرار دهی و جمع کن برای او امور پراکنده اش را و کامل کن برای او امرش را و اصلاح کن برای او قومش را و ثابت کن برای او رکن او را و خالی کن صبر را از جانب خودت بر او تا اینکه انتقام بگیرد و پس از آن دلش آرام گیرد و شفا دهد ناراحتی در قلب را - که بخاطر خشم و... ایجاد شده است - و گرمی و سوزش سینه ها و نیز حسرت های جانهایی که از خونهای ریخته شده و خویشاوندی های قطع شده و اطاعت مجھول، شعله می کشد. محققانیکو کردی برای او بلaha را و وسعت دادی بر او نعمتها را و تمام کردی بر او نعمتها را در نیکو نگهداری کردن تو او را. خداوند! کفایت کن او را از هول دشمنانش و به فراموشی بینداز آنان را از یاد کردن او و اراده کن هر کسی را که او را اراده کرده است و مکر و جهد کن با هر کسی که با او جهد و مکر می کند و قرار بده دایره بدیها و سختیها را بر آنان. خدایا! متفرق کن جمع آنان را و کم کن اطراف آنان را و به ترس بینداز قلبهای آنان را و سست کن قدمهای آنها را و به گروههای آنان آسیب برسان و پراکنده کن امر آنان را که به تحقیق آنان، ضایع کردن نماز را و تعیت کردن شهوت ها را و عمل کردن به بدیها و پرهیز کردن از خویها و بگیر آنان را به عقوبت، و حسرتها را به آنها نشان بده بدرستی که تو بر هر چیزی قادر و توانا هستی.» سید جلیل علی بن طاووس در «جمال الاسبوع» این زیارت را برای حجت(ع) در روز جمعه نقل فرموده است: **السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حُجَّةَ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَيْنَ اللَّهِ فِي خَلْقِهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا تُورَ اللَّهِ الَّذِي يَهْتَدِي بِهِ الْمُهَتَدِّونَ وَيَرْجُجُ بِهِ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّهَا الْمُهَذِّبُ الْخَائِفُ السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّهَا الْوَلِي النَّاصِحُ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَفِينَةَ النَّجَاهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَيْنَ الْحَيَاةِ السَّلَامُ عَلَيْكَ صَمَلَى اللَّهِ عَلَيْكَ وَعَلَى آلِ بَيْتِكَ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ السَّلَامُ عَلَيْكَ عَجَلَ اللَّهُ لَكَ مَا وَعَدَكَ مِنَ النَّصِيرِ وَظَهُورِ الْأَمْرِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَا أَنَا مَوْلَاكَ عَارِفٌ بِأَوْلَيَكَ وَأُخْرِيَكَ أَنْقَرَبَ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى بِكَ وَبِآبَائِكَ وَأَنْتَطَرُ ظُهُورَكَ وَظُهُورُ الْحَقِّ عَلَى يَدِيكَ وَأَسْيَئَلُ اللَّهَ أَنْ يَصِلِّي عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ يَجْعَلَنِي مِنَ الْمُمْتَنَطِرِينَ لَكَ وَالْتَّابِعِينَ وَالنَّاصِحِينَ لَكَ عَلَى أَعْدَائِكَ وَالْمُسْتَشْهَدِينَ بَيْنَ يَدِيكَ فِي جُمْلَةِ أَوْلَيَائِكَ يَا مَوْلَايَا يَا صَاحِبِ الرَّمَانِ صَلَواتُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَعَلَى آلِ بَيْتِكَ هَذَا يَوْمُ الْجُمَعَةِ وَهُوَ يَوْمُكَ الْمُتَوَقَّعُ فِيهِ ظُهُورُكَ وَالْفَرْجُ فِيهِ لِلْمُؤْمِنِينَ عَلَى يَدِيكَ وَقَتْلُ الْكَافِرِينَ بِسَيِّفِكَ وَأَنَا يَا مَوْلَايَا فِيهِ ضَيْفُكَ وَجَارُكَ وَأَنْتَ يَا مَوْلَايَا كَرِيمٌ مِنْ أَوْلَادِ الْكِرَامِ وَمَأْمُورٌ بِالضَّيْافَةِ وَالْإِجَارَةِ فَاضِفْنِي وَأَجِزْنِي صَلَواتُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِكَ الطَّاهِرِينَ.**» یعنی: «سلام بر تو ای حجت خدا بر روی زمین! سلام بر تو ای چشم خدا در خلق خدا! سلام بر تو ای نور خدا که هدایت شدگان بوسیله این نور هدایت می شوند و بوسیله آن، گره از کار مؤمنین باز می شود! سلام بر تو ای پاکیزه جان خوف دارنده! سلام بر تو ای سرپرست نصیحت کننده! سلام بر تو ای کشتی نجات! سلام بر تو ای سرچشمه زندگی! سلام بر تو، درود خدا بر تو و بر خاندان خوب و پاک سرشت! سلام بر تو! خداوند در آنچه از یاری و ظهرور امر به تو و عده داده تعجیل نماید! سلام بر تو ای مولا و سرپرست من! من فرمانبردار تو هستم، من آشنای به حق اول و آخر شمایم، بوسیله تو و خاندانت به خداوند متعال نزدیک می شوم و ظهور تو و آشکار شدن حق را بوسیله دستان انتظار می کشم و از خداوند درخواست می کنم که بر محمد و آلس درود بفرستد و مرا از منتظرین تو و از پیروی کنندگان از تو و یاوران تو بر علیه دشمنانت و از به شهادت رسیدگان در رکابت که در زمرة اولیای تو هستند قرار دهد، ای مولا من! ای صاحب زمان! سلام خدا بر تو و بر اهل بیت تو! این

روز، روز جمعه و روز تو می باشد که در آن ظهور شما و گره گشائی برای مؤمنین بdest شما و نیز کشته شدن کافرین با شمشیر شما انتظار می رود و من ای مولای من، در این روز مهمان و پناهده شما هستم و تو ای مولای من، کریمی و از فرزندان کرامت هستی و مأمور به مهمان نوازی و پناه دادن می باشی پس مرا به مهمانی پذیر و پناهم بده، سلام خداوند بر شما و بر خاندان پاک شما». سید بن طاووس بعد از نقل این زیارت می فرماید: من بیت زیر را بعد از این زیارت می خوانم و به اشاره می گویم: نزیلک حیث مالتجهت رکابی و ضیفک حیث کنت من البلاط یعنی: «به در خانه احسان و نعمت تو فرود آمدم به هر جا که شترم مرا ببرد و فرود آورد و در هر شهر و دهکده ای که باشم میهمان سفره بخشش و کرم تو هستم». و گذشت که سید معظم، صلوات کثیر روایت شده از آن جناب را که برای خود حضرت است با دعای دیگری که آن هم متعلق به آن حضرت است در تعقیب نماز عصر روز جمعه ذکر نموده و در خواندن آن اصرار فراوانی کرده است. همچنین مستحب است که در روز و شب جمعه، دعای ندب معروفه که متعلق به آن حضرت است را بخوانند و حقیقتاً مضامین آن سوزناک است و جگرها را می شکافد و خون از دیدگان کسانی که اندکی از شربت محبت آن حضرت خورده باشند و تلخی زهر جدایی آن حضرت را چشیده باشند جاری می کند. از آن جایی که دعا طولانی است و یافتن آن هم آسان است از ذکر آن خودداری می کنیم. و نیز فرمودند که بهترین اعمال در روز جمعه گفتن صد مرتبه: «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ» بعد از نماز عصر است و در بسیاری از دعاهای روز جمعه، طلب نصرت و تعجیل فرج و ظهور شده است.

۳ روز عاشورا

سوم: روز عاشورا که روز سرافراز شدن حضرت حجت(ع) از جانب خداوند عزوجل به لقب قائم (ع) است چنانکه شیخ جعفر بن محمد بن قولویه در «کامل الزیارة» از محمد بن حمران روایت کرده که حضرت صادق (ع) فرمود: «وقتی وقایع شهادت امام حسین (ع) اتفاق افتاد، ملائکه بسوی خداوند عزوجل ناله و فریاد کردند و گفتند: «ای پروردگار ما! با حسین برگزیده و پسر پیغمبر تو چنین می کنند». پس خداوند سایه قائم (ع) را به آنها نشان داد و فرمود: «بوسیله او، انتقام حسین (ع) را از آنها یکی که بر او ظلم کردند می گیرم». شیخ صدوق در «علل الشرایع» از ابوحمزه ثمالی روایت کرده که گفت: به حضرت باقر (ع) عرض کردم: «ای فرزند رسول خدا! آیا همه شما قائم به حق نیستند؟» حضرت فرمود: «بلی». گفتم: «پس چرا فقط به حضرت قائم (ع)، قائم می گویند؟» حضرت فرمود: «وقتی جدم حسین (ع) کشته شد، ملائکه بسوی خدای تعالی ناله و گریه و زاری کردند و گفتند: الها و سیدنا! آیا از کسی که برگزیده تو و پسر برگزیده از خلق ترا بکشد اعراض خواهی فرمود؟!» خداوند به ایشان وحی فرستاد که: «ای ملائکه من! آرام بگیرید، قسم به عزت و جلال خود که حتماً از ایشان انتقام می گیرم هر چند مدتی بگذرد و بعد از زمانی باشد». آن گاه خدای تعالی، ائمه از فرزندان حسین (ع) را برای ملائکه ظاهر نمود. پس ملائکه خوشحال شدند. ناگهان دیدند که یکی از آنها ایستاده و نماز می خواند. خداوند فرمود: «بوسیله این ایستاده از ایشان انتقام می گیرم». همچنین روز عاشورا، روز خروج و ظهور آن حضرت است چنانچه شیخ مفید در «ارشاد» از ابی بصیر روایت کرده که گفت: حضرت صادق (ع) فرمود: «منادی در شب بیست و سوم ماه مبارک رمضان به امر حضرت قائم (ع) ندا می کند و آن حضرت در روز عاشورا خروج می کند و آن روزی است که حسین بن علی (ع) در آن روز کشته شد». از برخی روایات استفاده می شود که: یکی از اهداف و فایده های ظهور حضرت، خونخواهی و انتقام از قاتلین جد بزرگوارش و حتی فرزندان ایشان و شفای قلوب مؤمنین است و ناراحتی فقط در آن روز پایان می یابد. شیخ عیاشی از امام باقر (ع) روایت کرده که فرمود: «این آیه درباره امام حسین (ع) نازل شد: «وَمَنْ قُلَّ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلَنَا لِوَلِيهِ سُلْطاناً فَلَا يُسْرِفْ فِي الْقُتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا». (سوره اسراء آیه ۳۴) یعنی: «و آن کس که مظلوم کشته شده برای ولیش، سلطه (و حق قصاص) قرار دادیم اما در قتل اسراف نکند چرا که او مورد حمایت اوست». سپس فرمود: «او حسین بن علی (ع)

است که مظلوم کشته شد و ما اولیای او هستیم و هنگامی که قائم ما خروج می کند خون حسین (ع) را طلب می کند و آنقدر می کشد که می گویند در قتل اسراف کرد. (– که البته سخن آن جماعت، سخن اشتباه و نادرستی است). همچنین فرمود: «مقتول، امام حسین (ع) است و ولی او، قائم (ع) می باشد و اسراف در قتل آن است که غیر از قاتل او را بکشد.» آنکه کان منصوراً: پس بدرستی که دنیا تمام نمی شود تا اینکه تو سط مردی از خاندان رسول خدا (ص) یاری شود که او زمین را از عدل و داد پُر می کند چنانچه از ظلم و جور پُرشده باشد.» در تفسیر علی بن ابراهیم روایت است که فرمود: «آیه «أَذْنَ لِلَّذِينَ يَقَاوِلُونَ بِمَا نَهَمُ ظَلِمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَى نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ». در (– سوره حجج آیه ۳۹) یعنی: «بِهِ كَسَانِي كَهْ جَنَگْ بِرَ آنَانْ تَحْمِيلَ گَرْ دِيدِه، اجَازَهْ جَهَادَ دَادَهْ شَدَهْ اَسْتَ چَراَ كَهْ مُورَدَ سَتَمَ قَرَارَ گَرْ فَتَهْ اَنَدَ وَ خَدَا بَرَايِ يَارِي آنَهَا تَوَانَا اَسْتَ.» شَأْنَ قَائِمَ (ع) نَازِلَ شَدَهْ اَسْتَ بَدَرَسْتِي كَهْ آنَ حَضْرَتَ خَارَجَ شَدَهْ وَ خَوْنَ حَسَنِ (ع) رَأَيَ طَالِبَهِ مَيْ كَنَدَ.» در غیبت فضل بن شاذان روایت شده که: «شَعَارَ اَصْحَابَ آنَ حَضْرَتَ «يَا لَثَارَاتَ الْحَسَنِ» مَيْ باَشَدَ.» در يکی از زیارات جامعه در سلام بر آن حضرت ذکر شده است: «السَّلَامُ عَلَى الْأَمَامِ الْعَالِمِ الْغَائِبِ عَنِ الْأَبْصَارِ وَالْحَاضِرِ فِي الْأَمْصَارِ وَالْغَائِبِ عَنِ الْعَيْنِ وَالْحَاضِرِ فِي الْأَفْكَارِ بِقِيَةِ الْأَحْيَارِ وَارِثُ ذِي الْفَقَارِ الَّذِي يُظَهَرُ فِي بَيْتِ اللَّهِ الْحَرَامِ ذِي الْأَشْتَارِ وَيَنَادِي بِشَعَارِ يَا لَثَارَاتِ (لَثَارَاتِ) الْحَسَنِ يَنَادِي أَنَا الطَّالِبُ بِالْأُوتَارِ أَنَا قَاصِمُ كُلِّ جَبَارٍ.» (– بحار الانوار ج ۱۰۲ ص ۱۹۳) یعنی: «سلام بر امامی که عالم است و از دیدگان غایب است و حاضر در شهرهast و غائب از چشم هاست و حاضر در افکارست، باقیمانده خوبان است، به ارث برندۀ ذوالفقار است، کسی که صاحب پوششهاست و در خانه خدا ظاهر می شود، با شعار یا لثارات الحسين فریاد بر می آورد که: من طلب کننده خون حسین هستم که انتقامش گرفته نشده! من طلب کننده خون حسین و افراد حسین هستم! من شکننده هر جبار و ستمگری هستم.» شیخ برقی در کتاب «محاسن» و ابن قولویه در «کامل الریاره» از امام صادق (ع) روایت کرده اند که فرمود: «خداؤند هفتاد هزار ملک را مخصوص حسین بن علی (ع) کرده است که هر روز بر او صلوات می فرستند و آنها از آن روزی که حضرت شهید شده تا آن وقت که خدا می خواهد ژولیده مو و غبار آلوده هستند.» راوی گفت: «حضرت از این مطلب (تا آن وقت که خدا می خواهد) خروج قائم (ع) را قصد کرد.» در «امالی» شیخ صدق از حضرت صادق (ع) روایت است که فرمود: «وقتی حسین بن علی (ع) ضربت شمشیر خورد و قاتل آن حضرت جلو رفت که سر آن حضرت را جدا کند، منادی از جانب پروردگار تبارک و تعالی از میان عرش ندا داد و گفت: آگاه باشید ای امت سرگردان ظالم بعد از پیغمبر خود! خداوند شما را نه برای قربانی و نه برای فطر موقّ نکند.» آن گاه حضرت صادق (ع) فرمود: «لا جرم والله موقّ نمی شوید و هر گز موقّ نخواهد شد تا آنکه خونخواه حسین (ع) یعنی حضرت قائم (ع) برخیزد.» همچنین از ابوالصلت هروی روایت کرده که گفت: خدمت حضرت رضا (ع) عرض کردم: «ای فرزند رسول خدا! در مورد حدیثی که از امام صادق (ع) روایت شده که فرمود: «وقتی که حضرت قائم (ع) خروج کنند فرزندان قاتلان امام حسین (ع) را به سبب اعمال پدرهایشان به قتل می رسانند؟!» چه می فرمایید؟» امام رضا (ع) فرمود: «بلی، چنین است.» عرض کردم که خدای عزوجل فرموده: «وَلَا تَرُوْ وَازِرَةُ وَزْرَ اُخْرَى.» معنای آن چیست؟» (– سوره انعام آیه ۱۶۴) یعنی: «هیچ گنهکاری گناه دیگری را متهمیل نمی شود.» حضرت فرمود: «حق تعالی در تمامی گفته هایش راستگو است ولی فرزندان قاتلان حضرت امام حسین (ع) از کارهای پدرهایشان به قتل می رسانند!» چه می فرمایید؟» امام رضا (ع) فرمود: کاری باشد گویا خود آن کار را کرده است. اگر مردی در شرق کشته شود و مردی در غرب از کشته شدن او راضی باشد همانا در نزد خداوند عزوجل این شخص راضی، شریک آن کشنه است. بدرستی که حضرت قائم (ع) وقتی که ظهور نماید، ایشان را بخاطر راضی بودن از کار پدرهایشان به قتل می رساند.» در زیارت عاشورا مکرر خواسته شده که خداوند طلب خون سیدالشهدا (ع) را به همراه امام ظاهر ناطق، مهدی منصور از آل محمد (ص) روزی فرماید و ائمه و اصحاب ایشان مکرراً در نظر و نظم، به ظهور قائم آل محمد (ع) خود را از آن مصیت بزرگ دلداری می دادند. پس روز عاشورا که هم روز ظهور آن حضرت می باشد و هم مقصد اعظم که برداشتن ناراحتی و اندوه بوجود آمده از این روز می باشد و تماماً اختصاص به آن حضرت دارد و

باید در آن بعد از عزاداری و تأسی به آن حضرت در گریه و زاری، اعدای آل محمد را لعن و نفرین کنیم و برای ایشان طلب هلاک نمائیم و یاری و پیروزی و تعجیل ظهور آن حضرت را - چنانکه در اعمال و آداب این روز اشاره شده - از خداوند بخواهیم. چنانکه در یکی از اعمال پرفضیلت آن که مشتمل بر هزار لعن بر قاتل سیدالشّهداء (ع) است، قسمتهایی از دعایی که باید در قوت خواند این است: **اللَّهُمَّ إِنَّ سُبْلَكَ ضَائِعَةٌ وَ أَحْكَامُكَ مُعَطَّلَةٌ وَ أَهْلَ نَيْكَ فِي الْأَرْضِ هَايِمَةٌ كَالْوَحْشِ السَّائِمَةُ اللَّهُمَّ أَعُلِّ الْحَقَّ وَ اسْتَنْقِذِ الْخَلْقَ وَ امْنِنْ عَلَيْنَا بِالنَّجَاةِ وَ اهْدِنَا لِلْإِيمَانِ وَ عَجِّلْ فَرَجَنَا بِالْقَاتِمِ** (ع) وَاجْعَلْهُمْ لَنَا رِدْءًا وَاجْعَلْنَا لَهُ رِفْدًا.» یعنی: «پروردگارا! بدرستی که راههای تو گم شده است و احکامت تعطیل شده است و خاندان پیامبرت در زمین سرگردانند، پروردگارا! حق را بالا ببر و خلق را نجات بده و با نجاتمان بر ما منت بگذار و ما را به ایمان هدایت کن و بوسیله ظهور حضرت قائم(ع)، در گشایش بر ما تعجیل فرما و او را برای ما ناصر و یاور قرار بده و ما را از گروه او بنما.» تا اینکه می فرماید: **اللَّهُمَّ ارْحِمِ الْعِزْرَةَ الضَّائِعَةَ الْمَقْتُولَةَ الدَّلِيلَةَ مِنَ الشَّجَرَةِ الطَّيِّبَةِ الْمُبَارَكَةِ اللَّهُمَّ أَعْلِ كَلِمَتَهُمْ وَأَفْلِجْ حُجَّهُمْ وَبَثْ قُلُوبَ شَيْعَتِهِمْ عَلَى مُوَالَاتِهِمْ وَ انصِيرْهُمْ وَاعْنِهِمْ وَصَبَرْهُمْ عَلَى الْآذِي فِي جَنِينِكَ وَاجْعَلْ لَهُمْ أَيَامًا مَشْهُورَةً وَأَيَامًا مَعْلُومَةً كَمَا صَمِنْتَ لِأُولَائِكَ فِي كِتَابِكَ الْمُنْزَلِ فَيَانِكَ قُلْتَ: «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لِيُسَيِّرَ تَخْلُفَهُمْ فِي الْأَمْارِضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيَمَكِنَ لَهُمْ دِيَنَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيَبْدَلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا»** (بحار الانوار ج ۱۰۱ ص ۳۱۱) یعنی: «خداؤند! رحمت فرست بر خاندانی که گم شده اند (مردم رهایشان کرده اند) و با بدترین شرایط کشته شدن در حالی که این خاندان از نسل پاکان و مبارکان بودند. خداوند! کلمه آنها را بالا ببر و حجت آنها را پیروز گردان و قلبهای شیعیانشان را بر دوستی آنان ثابت بنما و آنان را پیروز گردان و آنان را یاری کن و بر اذیت هایی که در جوارت می کشند صبر به آنها عطا نما و برای آنها روزهای مشهور و روزهای معلومی را قرار بده همانگونه که در کتاب نازل شده ات برای اولیات تضمین کردی پس بدرستی که تو فرمودی: خداوند به کسانی از شما که ایمان آورده و اعمال صالح داده اند و عده می دهد که قطعاً آنان را حکمران روی زمین خواهد کرد همان گونه که به پیشینیان آنها خلافت روی زمین را بخشدید و دین و آینی را که برای آنان پسندیده، پابرجا و ریشه دار خواهد ساخت و ترسیان را به امنیت و آرامش مبدل می کند. لازم به تذکر است که بودن خروج امام زمان (ع) در روز جمعه و عاشورا بنحوی نیست که در سالهایی که این سه روز بر هم منطبق نمی شوند نتوان منتظر فرج بود. زیرا غیر از ظهور و خروج حضرت حجیه بن الحسن المهدی (ع) که اکنون حتمی است و بطور یقین بوقوع خواهد پیوست، سایر علامات و نشانه های پیش از ظهور و مقارن آن همگی قابل تغییر و تبدیل و تقدیم و تأخیر و تأویل به چیز دیگری که از اهل بیت (ع) رسیده باشد هستند حتی آن علاماتی که حتمی قلمداد شده اند. زیرا ظاهراً مقصود از حتمی در این روایات آن نیست که اصلاً قابل تغییر نباشد بلکه مراد از «والله يعلم» مرتبه ای از تأکید است که منافاتی با تغییر در مرحله ای از آن ندارد. این ادعای تأیید می کند آنچه که شیخ نعمانی در کتاب «غیبت» خود از داود بن قاسم بن جعفری روایت کرده که: در محضر امام جواد (ع) بودیم که سخن از سفیانی به میان آمد و این که بنابر روایات خروج او حتمی است. به امام جواد (ع) عرض کردم: «می ترسم که خداوند در خروج قائم (ع) هم بداء حاصل نماید.» حضرت فرمودند: «بدرستی که قائم (ع) از میعاد است و خداوند خلف میعاد نمی کند.» احتمال دارد که هر کدام از این روزهای جمعه و عاشورا، روز یکی از حالات آن حضرت باشد مانند خروج از روتاستی کرمه یا ظهور در مکه معظمه یا زمان غلبه بر دشمنان و قتل گردنکشان یا استقرار در کوفه که مقر سلطنت آن حضرت است و.... (نکته: لازم به تذکر است که در این قسمت کتاب نجم الشاقب، سه روایت در مورد نوروز وجود دارد که در آن روایات، بین عید نوروز و ظهور امام زمان (ع) ربط داده شده است، در حالی که بنابر نظر بسیاری از علماء، سند این چند روایت، ضعیف می باشد.)

چهارم: علماء، هر روز از طلوع فجر تا غروب آفتاب را به دوازده بخش تقسیم کرده اند بطوری که با تغییر فصل‌ها تغییری نکند و هر قسمت را به امامی منسوب کرده اند. سید جلیل علی بن طاووس در کتاب «امان الاخطار» فرموده است که: هر ساعتی از روز مختص به یکی از ائمه(ع) است و برای آن، دو دعا وجود دارد. بنابر روایات، هر یک از امامان برای ساعت خود مثل نگهبان و حامی است. پس ساعت اوّل برای مولایمان علی(ع) است تا دوازدهم که مخصوص مولایمان مهدی(ع) می‌باشد، و انسان در هر ساعتی از آن ساعت چه زمستان و چه تابستان به آنچه مخصوص آن ساعت است دعا کند زیرا که مقدار روز هر چقدر باشد به دوازده قسمت و دوازده دعا تقسیم می‌شود. پس اگر در ساعتی که متعلق به یکی از ائمه (ع) است برای سفر از خانه خارج شدی، این دعا را بخوان: «خداؤندا! مولای من فلان (صلوات الله عليه) را برسان (و اسم آن امام را ببرد) که ما بر او سلام می‌فرستیم و ما به سبب اقبال جناب تو به او توجه می‌کنیم تا به امر تو، ضامن نگهبانی و حمایت و سلامت و کمال سعادت ما باشد و در آن ساعتی که او را نگهبان آن ساعت گرداندی به هر سو که برویم متوجه او باشیم». و من می‌گویم: هر گاه در ساعتی که اختصاص به یکی از ایشان دارد به منزلی وارد شدی یا از آنجا خارج گشتی، بگونه ای که به آن حضرت نزدیک شوی بر او سلام کن و از او بخواه تا ترا در آن چه که در این ساعت اتفاق می‌افتد ضمانت کند. پس اگر خدا این را از تو نمی‌خواست به آن راهنماییت نمی‌کرد و وقتی به آن عمل کردی خدای عزوجل ترا بسوی خود هدایت می‌کند و حرکات و سکنات در سفر همگی عبادت و سعادت آخرت محسوب می‌گردد. چون کتاب «امان الاخطار» در مورد آداب سفر نوشته شده است، لذا فقط به آثار توسل به ائمه (ع) در سفر اکتفا کرده است و الا آن چه را که گفته در هر کار دنیوی و اخروی که انسان می‌خواهد شروع کند مؤثر است. و اما دو دعای مخصوص به امام عصر (ع) که باید در ساعت دوازدهم روز خوانده شود: اوّل آن، این است: «يا مَنْ تَوَحَّدَ بِنَفْسِهِ عَنْ خَلْقِهِ يَا مَنْ عَنْ خَلْقِهِ بِصِنْعِهِ يَا مَنْ عَرَفَ نَفْسَهُ خَلْقَهُ بِلُطْفِهِ يَا مَنْ سَيِّلَكَ بِأَهْلِ طَاعَتِهِ مَرْضَاتِهِ يَا مَنْ أَعَانَ أَهْلَ مَحْبَبِهِ عَلَى سُكْرِهِ يَا مَنْ عَلَيْهِمْ بِمَدِينَهِ وَلَطْفَ لَهُمْ بِنَائِلِهِ أَسْيَلُكَ بِعَقْ وَلَيْكَ الْخَلَفُ الْصَالِحُ بِقَيْتِكَ فِي أَرْضِكَ الْمُنْتَقِمُ لَكَ مِنْ أَعْدَائِكَ وَأَعْدَاءِ رَسُولِكَ وَبِقِيَةِ آبَائِهِ الصَالِحِينَ مَحْمَدٌ وَأَتَصَرَّعُ إِلَيْكَ بِهِ وَأَقْدَمْتُ بَيْنَ يَدَيِ حَوَائِجِي وَرَغْبَتِي إِلَيْكَ أَنْ تُصَلِّي عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ تَفْعَلَ بِي كَذَا وَكَذَا وَأَنْ تُدَارِكْنِي وَتُتَجَيِّنِي مَمَّا أَخَافُ وَأَخْدُرُ وَالْسِيْنِي بِهِ عَافِيَتِكَ وَعَفْوَكَ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَكُنْ لَهُ وَلِيًّا وَحَافِظًا وَنَاصِرًا وَقَائِدًا وَكَالِّاً وَسَاتِرًا حَتَّى تُسْكِنَهُ أَرْضَكَ طَوْعًا وَتُمْتَعَنَّ فِيهَا طَوِيلًا يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَلَا حَوْلَ وَقُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ فَسِيَّكِيفِكُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَهْلِي مَحَمَّدٍ أُولَى الْأَمْرِ الَّذِينَ أَمْرَتَ بِطَاعَتِهِمْ وَأَوْلَى الْأَرْحَامِ الَّذِينَ أَمْرَتَ بِصِدْقِهِمْ وَذَوِي الْقُرْبَى الَّذِينَ أَمْرَتَ بِمِوَادِهِمْ وَالْمِهْوَالِي الَّذِينَ أَمْرَتَ بِعِرْفَانِ حَقِّهِمْ وَأَهْلِي الْأَبِيَّتِ الَّذِينَ أَذْهَبْتَ عَنْهُمُ الرِّجْسَ وَطَهَرْتَهُمْ تَطْهِيرًا أَسْيَلُكَ بِهِمْ أَنْ تُصَلِّي عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ تَفْعَلَ بِي كَذَا وَكَذَا». یعنی: «ای کسی که بوسیله ذات خود یگانه و تنها از خلق خود شد! ای کسی که بوسیله آفرینشش، از خلق بی نیاز شد! ای کسی که از روی لطف، خودت را به خلق شناساندی! ای کسی که اهل اطاعت‌ش را به جایی که مورد رضایت خویش است می‌بری! ای کسی که دوست دارانت را بر شکرگزاریت یاری می‌کنی! ای کسی که بر دوست دارانت با دینت ملت گذاری و به آنها با رساندن‌شان به آنچه خود می‌خواهی لطف نمودی! از تو درخواست می‌کنم به حق ولی و جانشین صالحت که باقی مانده تو روی زمینت می‌باشد و انتقام گیرنده تو از دشمنان و دشمنان رسولت و باقیمانده پدران صالحش م ح م د پسر حسن می‌باشد و بوسیله او بسوی تو تصرع می‌جوییم و او را پیش‌پیش حاجت‌هایم و درخواست‌هایم بسوی تو قرار می‌دهم که درود بفرستی بر محمد و آل محمد و اینکه با من (اینگونه و اینگونه) رفتار کنی، و اینکه مرا درک کنی و مرا نجات دهی از آنچه که از آن می‌ترسم و دوری می‌کنم و بوسیله آن، لباس عافت و عفو و بخشت را در دنیا و آخرت بر من بپوشان و برای او یاور و حفظ کننده و یاری کننده و رهبر و ساتر و سایه بان باش تا اینکه در زمینت ساکن شود و برای مدت طولانی از آن بهره گیرد، ای مهربانترین مهربانان و هیچ حول و نیرویی نیست مگر به خدای بلند مرتبه بزرگ، پس خدا ترا از آنها کفایت می‌کند و او شنواری داناست. خدایا! بر محمد و اهل بیت محمد درود فرست،

آن صاحبان امری که دستور به اطاعت آنها دادی و صاحبان ارحامی که دستور صله ارحام از آنها را صادر کردی و نزدیکانی که به دوستی آنها امر نمودی و سرپرستانی که دستور به شناخت حق آنها دادی و اهل بیتی که پلیدی را از آنها دور ساختی و آنها را پاک گردانیدی، از تو می خواهم به حق آنها، بر محمد و آل او درود فرستی و در مورد من انجام دهی فلان چیز و فلان چیز را.» و اما دعای دوم، پس این است: «اللَّهُمَّ يَا خَالِقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَا مَهَادَ الْمَوْضِعِ وَرَازِقَ الْعَاصِي وَالْمُطْبِعِ اللَّذِي لَيْسَ مِنْ دُونِهِ وَلِيْ وَ لَا شَفِيعٌ أَشْيَلُكَ بِاسْمَائِكَ الَّتِي إِذَا سَمِّيْتَ عَلَى طَوَارِقِ الْعُسْرِ عَادَتْ يُسْرًا وَإِذَا وُضِعَتْ عَلَى الْجِبَالِ كَانَتْ هَبَاءً مَسْتُورًا وَإِذَا رُفِعَتْ إِلَى السَّمَاءِ تَفَتَّحَتْ لَهَا الْمَغَالِقُ وَإِذَا هَبَطَتْ إِلَى ظُلُمُّاتِ الْأَرْضِ اتَّسَعَتْ لَهَا الْمَضَايِقُ وَإِذَا دُعِيَتْ بِهِ الْمَوْتَى اُتَّسَرَّتْ مِنَ الْلَّهُودَ وَإِذَا نُوَدِيَتْ بِهِ الْمَعْدُومُ مَاتَ حُرِجَتْ إِلَى الْوُجُودِ وَإِذَا ذُكِرَتْ عَلَى الْقُلُوبِ وَجَلَتْ خُشُوعًا وَإِذَا قَرَعَتِ الْأَشْيَاعُ فَاضَتِ الْعَيْوَنُ دُمُوعًا أَشْيَلُكَ بِمُحَمَّدٍ رَسُولِكَ الْمُؤْمِنِ بِالْمُعْجَزَاتِ الْمُبَعُوتِ بِمُحَكَّمِ الْآيَاتِ وَبِمَأْمِرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى بَنِ آيَةِ الْأَرْضِ الْمُهَبِّتِ الْمُهَبِّتِ لِمُواخَاتِهِ وَوَصَيْتِهِ وَأَصْطَفَيْتِهِ لِمُصَافَاتِهِ وَمُصَاهِرَتِهِ وَبِصَاحِبِ الزَّمَانِ الْمَهْبِدِيِ الَّذِي تَجَمَّعَ عَلَى طَاعَتِهِ الْأَرَاءُ الْمُتَفَرَّقَةُ وَتُوَلَّفَ لَهُ الْأَهْوَاءُ الْمُخْتَلِفَةُ وَتَسْتَخْلِصُ بِهِ حُقُوقُ أُولَئِكَ وَتَتَقَرَّبُ بِهِ مِنْ شَرَارِ أَعْدَائِكَ وَتَمَلَّأُ بِهِ الْأَرْضَ عَدْلًا وَإِحْسَانًا وَتَوَسَّعُ عَلَى الْعِبَادِ بِظَهُورِهِ فَضْلًا وَأَمْتَانًا وَتُعِيدُ الْحَقَّ مِنْ مَكَانِهِ عَزِيزًا حَمِيدًا وَتُرْجِعُ الدِّينُ عَلَى يَدِيهِ غَصَّا جَدِيدًا أَنْ تُصَلِّي عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ فَقَدِ اسْتَشْفَعْتُ بِهِمْ إِلَيْكَ وَقَدْمَتُهُمْ أَمَامِي وَبَيْنَ يَدَيْ حَيْوَانِي وَأَنْ تُوْزِعَنِي سُكْرُرَعْمَةَكَ فِي التَّوْفِيقِ لِمَعْرِفَتِهِ وَالْهِدَايَةِ إِلَى طَاعَتِهِ وَأَنْ تَرِيدَنِي قُوَّةً فِي التَّمَسُّكِ بِعِصْمِيَّتِهِ وَالْأَقْيَادِ بِسُيْنَتِهِ وَالْكَوْنِ فِي زُمْرَتِهِ وَشِيعَتِهِ إِنَّكَ سَيْمِعُ الدُّعَاءِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.» (بحار الانوار ج ۸۶ ص ۳۵۴) یعنی: «خداؤند! ای آفریننده آسمان بلند و زمین پست و ای روزی دهنده گنهکار و مطیع، که هیچ ولی و سرپرست و شفاعت کننده ای برای او نیست، از تو می خواهم به نامهایت که اگر آن نامها را بر مسائل و راههای دشوار بخوانی آسان می شود و اگر بر کوهها قرار داده شود آنها را مانند ذرات غبار پراکنده در هوا می گرداند و اگر بسوی آسمان بالا روند برای آنها راههای بسته، باز می شود و اگر به تاریکی های زمین فرو روند تنگی ها برایشان وسیع می شود و اگر بوسیله آنها، مردگان از قبرها خوانده شوند و از لحد های خود بیرون بیایند و اگر بر نیست ها خوانده شوند موجود می شوند و اگر بر قلبها یاد شوند از خشوع ترسان می شوند و اگر بر گوشها زده شوند چشمها، مانند چشم جوشان اشک می گردد، از تو می خواهم به حق محمد، فرستاده ات که با معجزات تأیید شده و با آیات محکم مبعوث شده و به امیرالمؤمنین علی فرزند ایطالیب که برای برادری و جانشینی پیامبر اختیارش کردی و به دوستی خاص و دامادیش برگزیدی و به صاحب زمان، مهدی که آراء پراکنده را بر اطاعت شدم، فرستاده ات که با متعجزات برای او جمع آوری می کنی و بوسیله او حقوق دوستان را خلاصی می دهی و از بدھای دشمنان بوسیله او انتقام می گیری و بوسیله او زمین را پُر از عدل و احسان و نیکی می کنی و با ظهور او بر بندگان تفضل می نمایی و مُنَتْ می گذاری و بر آنها وسعت می دهی و حق را از مکانش در حالی که عزیز و حمید است باز می گردانی و با دستانش، دین را با طراوت جدیدی باز می گردانی، که درود فرستی بر محمد و آل محمد و همانا من بوسیله آنها به سویت طلب شفاعت کرده ام و آنها را پیش روی خودم و پیشایش حاجت های قرار داده ام و اینکه شکر نعمت هایت را بوسیله توفیق به شناخت او و هدایت بسوی بندگی و فرمانبرداری از او به من عطا کنی و اینکه نیروی مرا در تمییزک به عصمت او و اقتدا به سنت او و بودن در زمرة شیعیان او افزایش دهی همانا تو شنوای دعا هستی، به امید رحمت ای مهربانترین مهربانان.» شیخ ابراهیم کفعمی بعد از نقل این دعاها گفته است: «این ادعیه در «متہجد» شیخ طوسی نیست ولی من آنها را در بعضی از کتابهای اصحاب خودمان در حالی که با آب طلا نوشته شده بود مشاهده کردم.» مخفی نماند که دعای اول با آنچه سید بن باقی در کتاب «اختیار» و علامه در «منهج الاصلاح» نقل کرده اند مطابق است ولی شیخ طوسی در «صبحاً» تا «آن تصلی علی محمد و آل محمد و آن تفعل بی کذا و کذا». نقل کرده و قسمتی که در دعای هر امامی موجود است در آنجا وجود ندارد.

پنجم و ششم: عصر دوشنبه و عصر پنجشنبه. در این دو وقت اعمال بندگان بر امام عصر (ع) عرضه می‌شود همانطور که در زمان هر امامی بر همان امام و در زمان پیامبر اکرم (ص) بر پیامبر (ص) عرضه می‌شد و اخبار در این مورد بسیار است و در بیشتر آنها به عصر تصریح نشده ولی در بعضی دیگر اشاره شده است. شیخ ابوالفتوح رازی در تفسیر آیه شریفه «وَقُلْ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ». آورده است که: در (سوره توبه آیه ۱۰۵) یعنی: «بگو: عمل کنید که خداوند و فرستاده او و مؤمنان، اعمال شما را می‌بینند.» اخبار آمده که اعمال امت را در هر شب دوشنبه و پنجشنبه بر رسول خدا (ص) و ائمه (ع) عرضه می‌کنند و مراد از مؤمنون در این آیه، امامان معصوم (ع) می‌باشند. در «امالی» شیخ طوسی و «بصایر» از داود رقی روایت شده است که: در نزد حضرت صادق (ع) نشسته بودم که ناگهان آن حضرت فرمود: «ای داود! بدرستی که روز پنجشنبه اعمال شما بر من عرضه شد و در اعمال تو صله رحم نسبت به پسر عمومیت را دیدم و شادمان گردیدم. بدرستی که می‌دانم صله رحم تو باعث کم شدن عمر او و رسیدن اجلش می‌گردد.» داود می‌گوید: «من پسر عمومی بدکردار و معاند داشتم. به من خبر دادند که حال او و همسرش بد است. پس من هم پیش از حرکت به مکه، حواله ای نوشتم تا به او کمک مالی شود، پس وقتی به مدینه رسید مشاهده کردم که امام صادق (ع) از موضوع باخبر است.» همچنین در «بصائر الدّرّجات» صفار از امام صادق (ع) روایت کرده است که آن حضرت فرمود: «اعمال در روز پنجشنبه بر رسول خدا (ص) و ائمه (ع) عرضه می‌شود.» و در خبر دیگر فرمود: «اعمال بندگان هر شامگاه روز پنجشنبه بر پیامبر (ص) عرضه می‌شود، پس یکی از شما حیا کند که عمل زشتش بر پیامبر (ص) عرضه شود.» و نیز از یونس روایت کرده است که: امام رضا (ع) درباره روزها صحبت می‌کرد، وقتی به پنجشنبه رسید فرمود: «آن روزی است که اعمال بر خداوند و رسولش و ائمه (ع) عرضه می‌شود.» و نیز از عبدالله بن ابان روایت کرده که: امام رضا (ع) فرمود: «به خدا قسم که اعمال شما در هر پنجشنبه بر من عرضه می‌شود.» سید جلیل علی بن طاووس در «رساله محاسبة النّفس» می‌گوید: «روایت معتبر و مورد اتفاقی دیدم که اعمال در روز دوشنبه و پنجشنبه بر خداوند عزوجل عرضه می‌شود و از اهل بیت (ع) روایت شده است که: در روز دوشنبه و پنجشنبه اعمال بر خداوند جل جلاله و رسول او (ص) و ائمه (ع) عرضه می‌شود.» سپس از شیخ طوسی نقل می‌کند که در «تفسیر تبیان» گفته است: «مرویست که در هر دوشنبه و پنجشنبه اعمال بر پیامبر (ص) عرضه می‌شود و آن حضرت به آنها آگاه می‌گردد و بر ائمه (ع) عرضه می‌شود و آنان هم آگاه می‌شوند.» و جمله ای به این مضمون از اهل سنت نقل می‌کند که رسول خدا (ص) فرمود: «اعمال امت من در هفته، دو مرتبه در روز دوشنبه و پنجشنبه به خداوند عرضه می‌شود. پس همه بندگان را می‌آمرزد مگر کسی که با برادرش دشمنی داشته باشد و می‌فرماید این دو را بگذارید.» همچنین روایت کرده است که: آن حضرت روز دوشنبه و پنجشنبه را روزه می‌گرفتند. یک نفر علت این کار پیامبر (ص) را پرسید. حضرت فرمود: «اعمال در هر دوشنبه و پنجشنبه بالا می‌رود و من دوست دارم عمل در حالی که روزه دار هستم بالا بروم.» سپس سید بن طاووس می‌گوید: «شایسته است انسان در هر دوشنبه و پنجشنبه به هر طریقی در بدست آوردن توفیق، کوشش کند و مبادا که در این دو روز در طاعت و عبادت کوتاهی نماید بلکه باید تا می‌تواند در بدست آوردن سلامت روحی خود تلاش نماید زیرا عقل و نقل هر دو اقتضا می‌کند که هنگام عرض بنده به سلطان، بنده آماده و بی نقص باشد.» در فصل هفتم کتاب «جمال الاسبوع» آمده است: «یکی از اهمیت‌های روز دوشنبه آن است که در این روز اعمال بر خدا و رسول خاصان او (صلوات الله علیه) عرضه می‌گردد. روایت شده است که: وقت عرضه اعمال در این دو روز، هنگام پایان یافتن روز می‌باشد، پس سزاوار است بنده ای که حرمت کسی که اعمال بر او عرضه می‌شود را می‌شناسد، اعمال خود را تا جائی که می‌تواند محاسبه و اصلاح کند و به یاد داشته باشد که آن اعمال بر خداوند آگاه به اسرار، عرضه می‌شود و سپس بر خواص والا مقام خداوند عرضه می‌گردد و رسایی گناهان کبیره و صغیره نزد خداوند و آن حضرات آشکار می‌شود. پس چگونه این مطلب در نزد بنده ای که خداوند را به بزرگی و عزت و قدرت تصدیق

کرده و به روز قیامت ایمان دارد، کوچک و آسان است.» سید بن طاووس در «کشف المحتجه» به فرزندش سفارش کرده است که «در هر دو روز دو شنبه و پنجشنبه، حاجات خود را خدمت حضرت مهدی (ع) عرض کن، البته بعد از سلام بر آن حضرت بوسیله زیارتی که او لش این است: «سلام اللہ الکامل التام» تا آخر. سپس بگو: «يا ايها العزيز مسنا و اهلا الضر و جئنا بضاعيه مزاجا فاوف لنا الکيل و تمهيدق علينا ان الله يجزي المتصيه مدين».» – یعنی: «ای عزیز! به ما و اهل ما سختی و تنگی رسیده است و ما با تو شه ای ناچیز بسوی تو آمده ایم پس پیمانه ما را پُر کن و بر ما تصدق نما که همانا خداوند جزای صدقه دهنده‌گان را می دهد.» تا آخر کلمات شریفه که چون منقول نبود و به سادات اختصاص داشت نکردیم. بنا به روایت شیخ طوسی در غیبت: اعمال در مرتبه اول بر حضرت حجت (ع)، سپس بر هر یک از ائمه (ع)، بعد به رسول خدا(ص) و آنگاه بر خداوند متعال عرضه می شود و به حسب تقسیم ساعت روز نیز این ساعت مختص به حضرت مهدی (ع) می باشد و نیز وقت آن است که موکلین روز، بالا روند و موکلین شب فرود آیند. بنابراین انسان باید در اصلاح اعمال و جبران آنچه که از دست رفته، نهایت مراقبت را بنماید و موانع توجه و تصرّع را برطرف کند و از مجالس اهل غفلت دوری کرده و به امام عصر (ع) متوجّل شود و از آن حضرت شفاعت در اصلاح کارنامه اعمال و تبدیل سیئات به حسنات، و حسنات به بهترین حسنات شود چنانکه آن حضرت در دعای مشهوری که برای شیعیان خود نموده، همین مطلب را از خداوند متعال خواسته است. همچنین در شب و روز دو شنبه و پنج شنبه انسان سعی کند عمل خالص انجام دهد که شاید به برکت آن عمل خالص، سایر بدیهای او را ببخشند. انسان باید این دو روز را به اعمالی اختصاص دهد که در روایات آمده است مثل: استحباب خواندن هزار مرتبه سوره «قدر» در هر یک از آنها. خواندن سوره «انسان» در نماز صبح این دو روز. (دو سوره قدر و انسان مخصوص امام عصر(ع) است). جارو کردن مسجد در این روز. خواندن استغفار وارد شده در آخر روز پنجشنبه و سایر اعمالی که در محلش آمده است.

۷ شب و روز نیمه شعبان

هفتم: شب و روز نیمه شعبان که خداوند نعمت بزرگ ولادت امام زمان (ع) را در آن به بندگانش عطا فرموده است. در بیان عظمت و احترام این وقت شریف کافی است آنچه که زبان اهل بیت (ع) یعنی سید بن طاووس در «اقبال» گفته است را ذکر کنیم. ایشان می گویند: «بدان! مولای ما حضرت مهدی (ع) کسی است که راستگویان و معتمدان اتفاق دارند به اینکه پیغمبر خدا (ص) به ولادت آن حضرت و بزرگی مسلمانان به ریاست و حکومت آن حضرت، بشارت داده است و نیز گفته اند که پیامبر (ص) کمالات او را شرح داده و تصریح کرده که عظمت و بزرگی او به جایی می رسد که هیچ یک از پیامبران و اوصیاء به آن مقام نرسیده اند و حتی سلیمان - که در حکومت خود به جن و انس فرمان می داد - به آن جایگاه نرسیده است، زیرا که وقتی سلیمان گفت: «هب لی ملکاً لا يتبغى لايحد مِنْ بَعْدِي». در جواب نفرمود: «درخواست ترا در اینکه بعد از تو (سوره ص آیه ۳۵) یعنی: پروردگار! حکومتی به من عطا کن که بعد از من سزاوار هیچ کس نباشد که تو بسیار بخشنده ای.») بیشتر به احدي عطا نکنیم را اجابت کردیم.» بلکه خداوند جل جلاله فرمود: «فَسَيَخْرُنَ الَّهُ الرَّيْحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءٌ حِيثَ أَصَابَ * وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَاءٍ وَغَوَاصٍ * وَآخَرِينَ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ». (سوره ص آیات ۳۶ تا ۳۸) یعنی: «پس ما باد را مسخر او ساختیم تا به فرمانش به نرمی حرکت کند و به هر جا که او می خواهد برود، و شیاطین را مسخر او کردیم و هر بنا و غواصی از آنها را و گروه دیگری را در غل و زنجیر (تحت سلطه او) قرار دادیم.» و مسلمین همگی متفق هستند که خاتم النبیین حضرت محمد(ص)، فضیلت و سیادتی دارد که هیچ یک از پیامبران حتی حضرت سلیمان (ع) ندارد و اینکه مهدی(ع) در آخرالزمان ظهور خواهد کرد در حالی که پایه های دین انبیاء از بین رفته و اثری از شعائر مذهبی جز ظاهری مندرس باقی نمانده است، پس زمین را بعد از اینکه از جور و جهل و ظلم، پُر شده است از عدل و داد و حکمت، پُر می کند. و خدای تعالی پیامبر خود محمد (ص) را برای تجدید مراسم انبیای پیشین و زنده کردن روش

نیکوکاران گذشته فرستاد و هیچ یک از پیامبران گذشته نتوانستند آن گونه که حضرت مهدی (ع) موفق به انجام آن می‌شود، در این کار موفق بشوند. سزاوار است که احترام و تعظیم این شب رعایت شود به جهت دلالت آن حضرت، که مسلمین به حقوق امامت ایشان اعتراف دارند به اندازه آن چیزی که جدّ او حضرت محمد (ص) ذکر نموده و سعادتمدان امت خود را به آمدن او بشارت داده است. بعد می‌گوید: در شب نیمه شعبان انسان این دعا را - که در آن، خدا را به حق این مولود عظیم الشأن قسم داده اند - بخواند: «اللَّهُمَّ بِحَقِّ لَيْلَتِنَا هَذِهِ وَ مَوْلُودَهَا وَ حُجَّتِكَ وَ مَوْعِدُهَا الَّتِي قَرَنْتَ إِلَى فَضْلِهَا فَصَلَّى فَتَمْتَ كَلِمَتَكَ صِدْقًا وَ عَدْلًا لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِكَ وَ لَا مُعَقِّبَ لِآيَاتِكَ نُورُكَ الْمُتَالِقُ وَ ضِيَائُكَ الْمُشْرِقُ وَ الْعَلَمُ النُّورُ فِي طَخِيَاءِ الدَّيْجُورِ الْغَابِ الْمُسْتَوْرُ جَلَّ مَوْلُودُهُ وَ كَرَمُ مَحْتِدُهُ وَ الْمَلَائِكَةُ شُهَدَاءُهُ وَ اللَّهُ نَاصِرُهُ وَ مُؤَيِّدُهُ اذَا انَّ مِعَادُهُ وَ الْمَلَائِكَةُ امْدَادُهُ سَيِّفُ اللَّهِ الَّذِي لَا يُبُو وَ نُورُهُ الَّذِي لَا يُخْبُو وَ ذُو الْحَلْمِ الَّذِي لَا يُضَيِّبُ مِدَارُ الدَّهْرِ وَ نَوَامِيسُ الْعَصْرِ وَ وَلَاهُ الْأَمْرُ الْمُتَنَزَّلُ عَلَيْهِمْ مَا يَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمْ فِي لَيْلَةِ الْفَدْرِ وَ أَصْيَاحُ الْحَشْرِ وَ النَّشْرِ تَرَاجِمَهُ وَحْيِهِ وَ وَلَاهُ أَمْرُهُ وَ نَهْيِهِ اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَى خَاتِمِهِمْ وَ قَاتِلِهِمْ الْمُسْتَوْرِ عَنْ عَوَالِيهِمْ اللَّهُمَّ وَ ادْرِكْ بِنَا اِيَامَهُ وَ ظُهُورَهُ وَ قِيَامَهُ وَ اجْعَلْنَا مِنْ اَنْصَارِهِ وَ افْرِنْ ثَارَنَا بِثَارِهِ وَ اَكْتُبْنَا فِي اَعْوَانِهِ وَ حُلَّصَائِهِ وَ اَخْبَنَا فِي دَوْلَتِهِ نَاعِمِينَ وَ فِي صُحْبَتِهِ غَانِمِينَ وَ بِحَقِّهِ قَائِمِينَ وَ مِنَ السُّوءِ سَالِمِينَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّنَ وَ الْمُرْسَلِينَ وَ عَلَى اَهْلِ بَيْتِ الصَّادِقِينَ وَ عِتْرَتِهِ النَّاطِقِينَ وَ الْعَنْ جَمِيعِ الظَّالِمِينَ وَ احْكُمْ بَيْنَنَا وَ بَيْنَهُمْ يَا احْكَمُ الْحَاكِمِينَ». یعنی: «خدایا به حق این شب نیمه شعبان و مولود مبارکش در این شب و حجت موعود آن که فضیلتی بر فضایلش افزودی، پس کلمه توحید و دین تو از جهت صدق و عدالت به حد کمال رسید. کلمات تو تغییر و تبدیل نمی‌یابد و آیات تو قابلیت تعقیب ندارد که آنها انوار مشعشع و روشنی بخش و فروزنده است و راهنمای نور معرفت در این شب تاریک عالم، همان امام غائب پنهان از نظرها می‌باشد که محل تولدش، معظم و جایگاه ظهورش مکرم است. فرشتگان گواهان او هستند و خداوند یاور و نیروبخش اوست هنگامی که وعده ظهورش فرا برسد و فرشتگان یاریش می‌کنند. او شمشیر قهر خدادست که کند نمی‌شود و نور خدادست که خاموش نمی‌شود و صاحب مقام حلم است که سبک سر نمی‌گردد. او مدار روزگار و حافظ و نگهدار دو زمان است، و آنها والیان امرنند که آنچه در شب قدر نازل می‌شود بر آنها نزول می‌یابد. آنها صاحبان حشر و نشر خلق و مترجم و مفسران وحی او و نگهبان امر و نهی خدا هستند. پروردگار! پس بر امام خاتم و قائم آن ائمه هیدی که پنهان است درود بفرست. بارالها! ما را به ایام قیام و ظهور او برسان و ما را از یاری کندگان او قرار بده و خون ما را با خون او قرین گردان و ما را در دفتر یاران و خاصان و دوستانش ثبت بفرما و ما را در دولت او با خوشی زنده بدار و از صحبتیش ما را بهره مند گردان و به حق او استوار ساز و از هر بدی محفوظ دار ای مهربانترین مهربانان عالم، و ستایش مخصوص خدادست و درود بر آقای ما، حضرت محمد (ص) که خاتم پیامبران و رسولان است و درود بر خاندان صادق و عترت ناطق آن بزرگوار. و لعنت بر تمام ظالمان جهان باد و تو میان ما و ظالمان عالم حکم فرما که تو بهترین حکم فرما هستی.» بر صاحبان بصیرت معلوم است همانگونه که زمان‌های مذکور مخصوص به امام زمان (ع) می‌باشد و لازم است که در این موقع، توجه و استغاثه بیشتری داشته باشیم، مکان‌هایی هم وجود دارند که از روی بعضی احادیث و روایات بسیار احتمال می‌رود که آن حضرت در موقعي خاص در آن مکان‌ها باشند. پس سزاوار است که انسان در آن مکان‌ها حاضر شود هر چند امام زمان (ع) را نبیند یا نشناسد، زیرا اقامت آن حضرت در یک مکان باعث نزول رحمت و برکت و الطاف خاص خداوندی است و شاید به برکت همگواری و بودن با آن معدن خیر و برکت، لطف و رحمت شامل حال او بشود هر چند مستحق آن نباشد، همانطور که بودن با کسانی که مورد غضب و لعن خداوند هستند ممکن است باعث ملعون شدن و دوری از رحمت خداوند بشود. شیخ صدق در «کمال الدین» فرموده است که: «در اخبار صحیح از ائمه (ع) روایت است که: هر کس رسول خدا (ص) یا یکی از ائمه (ع) را در خواب بینند که وارد شهر یا روستایی شده اند بدرستی که تعییر آن خواب برای اهالی آنجا، امان ماندن از چیزی است که از آن می‌ترسیدند و رسیدن به آن چیزی است که آرزویش را داشتند. شیخ کلینی و شیخ طوسی از محمد بن مسلم روایت کرده اند که

گفت: من در کنار قاضی مدینه نشسته بودم که امام باقر (ع) (یا امام صادق (ع)) از آن جا عبور کردند. فردا خدمت آن حضرت رفتم. ایشان فرمود: «آن چه مجلسی بود که دیروز ترا در آن دیدم؟» گفتم: «فدایت شوم! این قاضی به من احترام می‌گذارد من هم زیاد در کنار او می‌نشینم.» حضرت فرمود: «چه چیز ترا از اینکه بلایی نازل شود و شامل همه اهل مجلس شود ایمن ساخته است؟!» و شواهد زیادی بر این مطلب وجود دارد و هدف آگاهی دادن به این موضوع است که حضور در این مکان‌ها باید غنیمت شمرده شود. از جمله این مکان‌ها عرفات در هنگام حجّ می‌باشد و همچنین مرقدهای شریفه در اوقات بافضلیت که در شرع تأکید و تشویق شده که در این مکان‌ها حاضر شویم و مؤمنان را در این مکان‌ها تشییع کرده و بر جنازه‌های آنها نماز بخوانیم. چنانکه جماعتی از علماء مثل ابن شهر آشوب و قطب راوندی و محمد بن علی طوسی در «ثاقب المناقب» در حدیثی مبسوط نقل کرده‌اند که: در سال آخر حیات امام صادق (ع)، شیعیان در نیشابور جمع شدند و ابوجعفر محمد بن ابراهیم نیشابوری را معین کردند و سی هزار اشرفی و دو هزار جامه از سهم امام (ع) را به او سپردند تا او، آن اموال را به امام صادق (ع) برساند. پیززنی شیعه و فاضله که نامش شطیطه بود نزد او آمد و یک درهم پول و مقداری کرباس که بهایش چهار درهم بود به او داد و گفت: «در مال من بیش از این سهم امام (ع) نیست، آن را به مولاًیم بده.» آن شخص گفت: «من حیا می‌کنم که این چیز کم را نزد آن حضرت ببرم.» او گفت: «خداؤند حیا نمی‌کند! از حق امام (ع) این مقدار در مال من است. آن را بردار تا من خداوند را در حالی که حقی از او چه کم و چه زیاد در نزد من باشد ملاقات نکنم. این بهتر از این است که حقی از امام صادق (ع) در گردن من باشد.» آن مرد قبول کرد و با آن اموال روانه شد. با او بسته‌ای بود که در آن نامه‌های سر به مهری وجود داشت که حاوی سؤالاتی بود. اهالی نیشابور به او گفتند: «یک شب نزد امام صادق (ع) بمان و بسته سؤالات را به آن حضرت بده. سپس نگاه کن، اگر دیدی مهرش سالم بود آن را باز کن که اگر جواب نامه‌ها در آن نوشته شده بود بدان که او امام واقعی است و اموال را به او بده ولی در غیر این صورت اموال را برگردان.» آن شخص وقتی به کوفه آمد خبر وفات حضرت صادق (ع) را شنید. به مدینه رفت و سراغ وصی حضرت را گرفت. او را بسوی عبدالله افظح راهنمایی کردند. به نزد او رفت و وی را امتحان کرد ولی اثری از امامت را در او ندید. سپس کنار ضریح مطهر پیغمبر (ص) رفت و گریه کرد و از سرگردانی خود شکایت کرد که: «کجا بروم؟! به نزد یهودی یا مسیحی یا زردشتی یا فقهای ناصبی ها؟!» ناگهان حضرت کاظم (ع) او را حرکت داد و فرمود: «نه بسوی یهودی، نه مسیحی، نه دشمنان ما. من حجت خداوند هستم و آنچه که در آن نامه‌ها بود را دیروز جواب دادم.» پس او اموال را با درهم‌های آن پیززن - که در یک کيسه ای که در آن چهارصد درهم بود قرار داشت - و پارچه آن پیززن - که در بسته دو برادر بلخی بود - را به نزد امام کاظم (ع) برد. حضرت بسته لباسها را باز کرد و پانزده ذراع کرباس از آن بیرون آورد و فرمود: «به آن زن سلام ما را بسیار برسان و بگو که: جامه ترا در میان کفنهای خود گذاشتیم و از کفن‌های خود این را برای تو فرستادم که از پنه روتای ما صریاست که روستای فاطمه زهرا (س) است و از بذر پنبه ای است که خود آن معصومه، برای کفن فرزندانش کاشته و باfte بود و دوزنده آن خواهرم خدیجه دختر ابی عبدالله (ع) است، پس آن را در گفت بگذار.» سپس کيسه مخارج خود را خواست و آن درهم را در آن گذاشت و از آنجا چهل درهم برداشت و فرمود: «سلام مرا به آن زن برسان و به او بگو که: فقط نوزده شب بعد از رسیدن این شخص و این کفن و این درهم‌ها، زنده خواهی بود. شانزده درهم را خرج کن و بیست و چهار درهم را صدقه بده و من خودم بر تو نماز می‌خوانم.» سپس حضرت به آن شخص فرمود: «وقتی مرا دیدی کتمان کن.» سپس آن شخص برگشت و جامه و درهم‌ها را به آن پیززن داد. پس آن زن بسیار خوشحال و شادمان گردید و از بعضی از شیعیان به مقام و منزلت او حسادت می‌کردند و برخی حضرت می‌خوردند و او در روز نوزدهم از دنیا رفت و شیعیان برای نماز خواندن بر جنازه او ازدحام کردند. آن شخص می‌گوید: «ناگهان حضرت کاظم (ع) را دیدم که بر شتری سوار بود، پس پیاده شد و مهار آن را گرفت و به همراه جمعیت بر جنازه آن زن نماز خواند. هنگام گذاشتن او در قبر حاضر شد و مقداری از تربت قبر ابا عبدالله (ع) را بر آن ریخت. آن حضرت وقتی کارش تمام شد،

سوار شتر گردید و سر شتر را به طرف صحراء برگرداند و فرمود: «اصحاب خود را آگاه کن و از طرف من به ایشان سلام برسان و بگو که بر هر کدام از ما اهل بیت که مقام امامت بر سیم واجب است که بر جنازه شما در هر سرزمینی که باشید حاضر شویم. پس از معصیت الهی بپرهیزید و کردار خود را نیک کنید تا در آزادی خود از آتش، یاری کننده ما باشید.» این بود خلاصه آن حدیث شریف طولانی و مفید که از جمله آن وعده حضور امام عصر(ع) بر جنازه مؤمنین نیکوکار و باتقوی است و ممکن است که در احادیث اهل بیت(ع) موارد دیگری از این قبیل وجود داشته باشد.

اعمال و آداب مخصوص

اشاره

این فصل در ذکر اعمال و آدابی است که شاید بتوان به برکت آنها به سعادت ملاقات و شرف حضور حضرت حجت (ع) رسید، چه آن حضرت را بشناسیم چه نشناسیم، در خواب باشد یا در بیداری، بنحوی که از آنحضرت فیض بیریم هر چند که این بهره چیزی جز زیاد شدن نور یقین و معرفت به آن وجود معظم نباشد که البته خود از مهمترین اهداف نگارش این کتاب است. در باب هشتم (کتاب ما امام زمان (ع) را دیده ایم) معلوم شد که رسیدن به این مقصود در دوران غیبت کبری، ممکن و میسر است و می توان - بواسیله علم و عمل و تقوی و معرفت و تصریع و انبات و تهذیب نفس از غل و غش و شک و شبه و صفات ناپسند - لیاقت دریافت اسرار و داخل شدن در جمع خواص را پیدا کرد و برای تأیید این مطلب شواهدی نیز از کلمات علمای اعلام ذکر کردیم. منظور در اینجا این نیست که راهی را پیدا کنیم که همیشه بتوانیم آن حضرت را ملاقات کنیم زیرا غیر از ادای واجبات و مستحبات و ترک محظمات و مکروهات به نحوی که خواسته شده، سایر مقدمات این امر پنهان و مخفی است و جز بر اهلش معلوم نمی باشد، بلکه غرض بدست آوردن راه و کسب آمادگی و لیاقتی است که شاید بتوان بواسیله آن در عمر خویش یکباره به این سعادت دست یافت هر چند در خواب باشد. مخفی نماند که از تأمل در قصه‌ها و حکایت گذشتگان معلوم می شود که مداومت بر عملی نیک و عبادتی مشروعه و کوشش در تصریع و زاری به مدت چهل روز برای رسیدن به این هدف، فوق العاده مؤثر می باشد همانگونه که چهل شب چهارشنبه رفتن به مسجد سهله یا چهل شب جمعه رفتن به مسجد کوفه همراه با عبادات و تصریع از اعمال متداول و معروف است و علماء و نیکان زیادی ادعای کرده اند که این عمل را انجام داده و نتیجه گرفته اند. و نیز این چنین است زیارت حضرت سیدالشهداء (ع) در چهل شب جمعه و اعمالی مانند آن، هر چند سند مخصوص برای نوع عمل و تعداد آن وجود ندارد ولی از محتوای کتاب و سنت می توان فهمید که مداومت بر دعا در چهل روز، در اجابت و قبولی آن دعا مؤثر است و حتی مواظیت بر خوردنی ها و آشامیدنی های حلال یا حرام در این مدت باعث تغییر حالت و انتقال از صفتی به صفت دیگر - چه از نیک به بد و چه از بد به نیک - می شود و از این قبیل است لباس و مسکن و همسختی. حال برای تأیید این مطالب، به ذکر چند خبر متبیک می شویم: شیخ عیاشی از فضل بن ابی قروه روایت کرده که است که: حضرت صادق (ع) فرمود: حق تعالی به حضرت ابراهیم (ع) وحی فرستاد که: «بزوی از ساره برای تو پسری متولید می شود.» ساره گفت: «من پیززن هستم.» حق تعالی فرمود: «او بزوی فرزندی می آورد و فرزندان آن پسر، تا چهار صد سال در دست دشمن معذب می گردند به سبب آن که کلام مرا رد نمودند.» وقتی بنی اسرائیل به بالای فرعون چهار شدند تا چهل روز به درگاه خداوند ناله و زاری کردند، پس خداوند به حضرت موسی و هارون (ع) وحی فرستاد که آنان را از دست فرعون خلاص کنند و در حالی که صد و هفتاد سال از آن چهار صد سال باقی بود بلا را از ایشان برداشت. سپس حضرت صادق (ع) فرمود: «اگر شما نیز چنین تصریع و زاری می کردید حق تعالی فرج ما را نازل می کرد ولی چون این چنین نمی کنید پس این امر به نهایت خود خواهد رسید.» شیخ ابراهیم کفعی در کتاب «مجموع

الغرايب» از کتاب «جواهر» نقل کرده است که: حضرت عيسى (ع) به حواریین سفارش کرد که: «مانند مار باشید!» وقتی آن حضرت به آسمان عروج کرد حواریین گفتند: «از جای خود حرکت نمی کنیم مگر اینکه تأویل کلام حضرت عيسى (ع) را بفهمیم». یکی از آنها گفت: «یعنی مثل مار باشید که هر گاه حلقه می زند و دور خود می پیچد سرش را زیر بدنش مخفی می کند زیرا می داند که هر آسیبی به بدنش بر سد تا وقتی سرش سالم است ضرر زیادی نمی بیند. پس روح الله به شما می گوید که: دین خود را حفظ کنید که سرمایه دنیا و آخرت است و اگر دچار فقر و مرض بشوید تا زمانی که دینتان سالم است، ضرر نمی کنید». دیگری گفت: «اینکه روح الله به شما فرمود مثل مار باشید به جهت آن است که مار تا زمانی که زهر در بدنش وجود دارد فقط خاک می خورد. پس شما هم مدامی که حب دنیا در دلهایتان قرار دارد از شنیدن حکمت برای طلب آخرت، نفعی نمی ببرید». شخص دیگری گفت: «روح الله فرمود مثل مار باشید زیرا مار وقتی احساس ضعف و سستی می کند تا چهل روز خود را گرسنگی می دهد سپس داخل سوراخ تنگی می شود و در حالی بیرون می آید که تا چهل سال جوان شده است. پس روح الله به شما می گوید نفس خود را مددتی برای بقای بلند مدت، در این دنیا کوتاه گرسنگی دهید همانگونه که مار برای ماندن چهل ساله، نفس خود را چهل روز گرسنگی می دهد.» پس همگی سخن او را پسندیدند و به این نتیجه رسیدند که حضرت عيسى (ع) همین منظور را داشته است.» در کافی از محمد بن مسلم روایت است که: به امام (ع) عرض کرد: «آیا کسی که عبادت و خضوع و تلاش دارد ولی امامت ائمه (ع) را قبول ندارد هیچ نفعی می برد؟!» حضرت فرمود: «ای محمد! همانا مثل اهل بیت (ع)، مثل خانواده ای از بنی اسرائیل است که هر کدام از آنها که چهل شب عبادت می کرد دعايش مستجاب می شد. مردی از آنها چهل شب عبادت کرد ولی دعايش مستجاب نشد. پس نزد عيسى بن مريم (ع) رفت و از این موضوع شکایت کرد و تقاضا کرد که آن حضرت برایش دعا کند. عيسى (ع) وضو گرفت و دو رکعت نماز خواند، آن گاه برای آن شخص دعا نمود. خداوند بسوی او وحی فرستاد که: «ای عیسی! بنده من از دری که باید وارد شود وارد نشد. او در حالی که نسبت به تو شک داشت مرا خواند پس دعايش را اجابت نمی کنم حتی اگر گردنش قطع شود و انگشتانش بیفتند.» حضرت عيسى (ع) به سمت آن مرد برگشت و فرمود: «خدا را دعا می کنی در دلت نسبت به پیغمبر او شک داری؟!» مرد گفت: «ای روح الله! به خدا سوگند آنچه گفتی درست است، از خداوند بخواه که این شک را برطرف کنند.» حضرت عيسى (ع) دعا کرد و خداوند توبه آن مرد را پذیرفت و مانند سایر افراد خانواده اش مستجاب الدّعوه گردید. در «کافی» از امام صادق (ع) روایت شده است که: «بنده ای که ایمان به خدا را خالص نماید (و در روایت دیگر: کسی که چهل صباح ذکر خداوند را بگوید) خداوند او را در دنیا زاهد می کند و دوا و دردش را به او نشان می دهد و حکمت را در دلش ثابت می گردداند.» در «لُب الْبَاب» قطب راوندی از رسول خدا (ص) روایت است که فرمود: «کسی که چهل صباح خدا را خالص عبادت بکند چشميه های حکمت از دل او بر زبانش جاري می شود.» در «امالی» صدوق روایت است که: «بهلول تباش، کفن دزدی بود که با جسد دختری از انصار، عمل قبیح انجام داده و پشیمان شده بود. پس نزد رسول خدا (ص) رفت ولی حضرت او را طرد کرد. (– طرد بهلول توسيط پیامبر اکرم (ص) حکمت هایی داشت که یکی از آن حکمتها این بود که بهلول متوجه عظمت گناهش شده و توبه نصوح بنماید). سپس او به یکی از کوه های مدینه رفت و چهل روز گریه و ناله و دعا کرد و در روز چهلم توبه اش قبول شد و آیه ای در مورد قبولی توبه و گذشتن از گناهش توسيط خداوند نازل شد. حضرت رسول (ص) پیش او رفت و به وی بشارت داد و آن آیه را تلاوت فرمود، آن گاه به اصحاب فرمود: «گناهانتان را اینگونه از بین ببرید همانطور که بهلول آن را از بین برد.» همچنین روایت است که: «حضرت داود (ع) چهل روز بر ترک اولادی خویش گریست.» در «بحار» از کتاب «عدد القویه» علی بن یوسف، برادر علامه حلی نقل شده است که: پیامبر اکرم (ص) به همراه عمار بن یاسر و منذر بن ضحاصح و ابوبکر و عمر و علی بن ابیطالب (ع) و عباس بن عبدالمطلب و حمزه بن عبدالمطلب در ابیطح نشسته بودند. ناگهان جبرئیل (ع) بصورت عظیمی در حالی که بال خود را از مغرب تا مشرق زمین پهن کرده بود بر آن حضرت نازل شد و ندا داد: «ای محمد! خداوند بلند مرتبه به

تو سلام می‌رساند و امر می‌کند که چهل صباح از خدیجه کناره گیری کنی.» این کار برای پیامبر (ص) سخت بود زیرا خدیجه (س) را بسیار دوست داشت و به او علاقمند بود. حضرت رسول(ص) چهل روز را به عبادت گذراند در حالی که روزه دار بود. پیامبر اکرم (ص) در روزهای آخر عمر یاسر را نزد حضرت خدیجه (س) فرستاد و فرمود بگو: «گمان نکن جدا شدن من از تو به سبب بی علاقگی است بلکه پروردگارم، مرا به این جدایی امر فرموده است پس تو حسن ظن داشته باش که همانا خداوند متعال روزی چند مرتبه نزد ملائیکه، به تو مبارکات می‌کند. هنگام شب درب را بیند و در جایگاه بخواب که من در منزل فاطمه بنت اسد هستم.» حضرت خدیجه (س) روزی چند مرتبه از دوری رسول خدا (ص) اندوه‌گین می‌شد تا اینکه چهل روز به پایان رسید. جبرئیل نازل شد و گفت: «ای محمد! خداوند بلند مرتبه بر تو سلام می‌رساند و امر می‌کند که برای تحيت و هدیه او حاضر شوی.» سپس میکائیل با طبقی از انگور و خرما نازل شد و آن حضرت با آنها افطار کرد و به فرمان خداوند پیش از نماز نزد حضرت خدیجه (س) رفت و در آن شب نطفه حضرت فاطمه زهرا (س) منعقد شد. و نیز روایت شده است که: «پیامبر (ص) چهل روز قبل از بعثت نیز مأمور شد از خدیجه کناره گیری کند و در روز چهلم مبعوث شد.» میقات حضرت موسی (ع) نیز چهل روز بود، پیامبر(ص) فرمود: «او چهل روز از شوق پروردگارش در مدت رفتن و برگشتنش نخواهد و چیزی نخورد و چیزی نیاشامید.» در تفسیر امام حسن عسکری (ع) روایت است که: حضرت موسی (ع) به بنی اسرائیل می‌فرمود: «هر گاه خداوند در امر شما گشايش کرامت نمود و دشمنانتان را نابود کرد از نزد او برای شما کتابی می‌آورم که در آن کتاب امر و نهی ها و عبرت ها و.... باشد.» وقتی خداوند، گشايش عطا کرد به حضرت موسی (ع) فرمان داد که به میعاد برود و سی روز روزه بگیرد. حضرت موسی (ع) گمان کرد که پس از سی روز خداوند کتاب را خواهد فرستاد ولی پس از سی روز خداوند به او وحی کرد که ده روز دیگر روزه بگیرد. پس حضرت موسی (ع) چنین کرد و خداوند بعد از چهل روز، کتاب را برای او فرستاد. در روایات معتبر زیادی آمده است که: «نطفه، چهل روز در رحم می‌ماند، آن گاه علقه می‌شود سپس چهل روز دیگر مضمونه می‌شود و تا چهل روز مضغه می‌ماند. اگر کسی می‌خواهد برای زن حامله دعا کند که فرزندش پسر و سالم باشد، پس در این چهار ماه دعا کند.» از این روایات معلوم می‌شود که ماده برای افاضه صورت جسمانی یا نفسانی در چهل روز آماده می‌شود و حدیث قدسی معروف «خمرت طینه آدم بیدی اربعین صباحاً» مؤید این مطلب است. (– یعنی: «سرشت آدم را تا چهل روز با دستم خمیر کردم.») در «کافی» روایت است که: از امام کاظم (ع) پرسیدند: «چرا رسول خدا (ص) فرمود: «کسی که شراب بیاشامد، نمازش تا چهل روز قبول نمی‌شود.» حضرت فرمود: «وقتی کسی شراب می‌خورد شراب در نرمه استخوانش و همه اعضایش تا چهل روز به اندازه انتقال خلقت او – یعنی فاصله بین نطفه و علقة و مضغه – باقی می‌ماند. همچنین هر چیزی که می‌خورد و می‌نوشد چهل روز در آن جا باقی می‌ماند.» مرویست که: «کسی که چهل روز (یک مرتبه هم) گوشت نخورد بد خلق می‌شود زیرا انتقال نطفه در چهل روز است.» همچنین روایت شده است که: «کسی که در مدت چهل روز، هر روز گوشت بخورد خلقوش بد می‌شود و کسی که چهل روز حلال بخورد خداوند قلبش را نورانی می‌کند و....» همچنین پاداش فراوانی برای حفظ کردن چهل حدیث و عمل کردن به آن و استقامت در انجامش، و عده داده شده است و اگر چهل نفر بر جنازه مؤمن را می‌آمرزد. از احادیث مناسب این جایگاه که گفته های قبلی را تأیید می‌کند روایتی شهادت ایشان را قبول می‌کند و آن مؤمن را می‌آمرزد. از احادیث مناسب این جایگاه که گفته های قبلی را تأیید می‌کند روایتی است که در اخبار ولادت حضرت حجّت (ع) آمده که امام حسن عسکری (ع) آن حضرت را به پرنده سفیدی که روح القدس بود سپرد تا او را به آسمان ببرد و امر فرمود که در هر چهل روز آن حضرت را برگرداند. حکیمه خاتون می‌فرماید: «من هر چهل روز، آن مولود کریم را می‌دیدم تا این که پیش از وفات امام حسن عسکری (ع) به مردی تبدیل شده بود.» البته شواهد از روایات برای این مدعا بیشتر از آن است که بتوان همه را جمع کرد و علیماه مجلسی در رساله ای که حاوی جواب سوالاتی در مورد فرقه های امامیه و حکماء و مجتهدین و اخباریین و متشرّعه و صوفیه است، بعد از تقسیم آنها به پسندیده و ناپسند و چند کلمه دیگر فرموده

است: «پدر مرحوم بنده از شیخ بهاء الدین محمد، ذکری آموخته بود و سالی چهل روز به آن مشغول بود. عده زیادی از شیعیان ریاضت‌های شرعی می‌کشیدند و بنده هم بسیار پیش آمده که چهل روز عبادت کرده و ریاضت شرعی کشیده باشم. در احادیث معتبر وارد شده است که: «هر کس چهل صباح اعمال خود را برای خدا خالص گرداند حق تعالی چشم‌های حکمت را از دل او بر زبانش جاری می‌گرداند.» چون بطور خلاصه دانستیم که مأخذ این عمل صالحان و نیکوکاران یعنی مواظبت چهل شب یا چهل روز چهارشنبه یا جمعه در کوفه یا سهله یا کربلا چیست! همچنین هر کس باید بر حسب مقام و زمان و مکان و قدرت خود دقیق کند یا اینکه از دانای روشن بینی پرسد که کدام (– البته دانای روشن بینی که در صراط مستقیم اهل بیت: باشد نه اینکه از اقطاب صوفیه و فلاسفه و دروایش و.... باشد و با تفکرات و اختراعات خارج از صراط مستقیم، دیگران را گمراه و منحرف نماید). یک از اعمال نیکوی شرعی و آداب و سنت اولویت دارد که آن را انجام بدهد زیرا ممکن است عملی نسبت به یک نفر اولویت داشته باشد و نسبت به دیگری اینگونه نباشد و همچنین تفاوت مراتب و درجات اعمال بسیار است. پس ممکن است که از کسی، بذل و بخشش و انفاق مطلوب باشد و از دیگری نماز و روزه و از شخص دیگری زیارت و.... ولی باید در همه آنها شروط مشترکی را مانند انجام واجبات و ترک محرمات و پاک و حلال بودن خوردنی و نوشیدنی، و خلوص نیت و... رعایت شود که در اینجا مقام بیان آنها نیست. و امّا اعمال مخصوص به حاجت ذکر شده چه آنهاست که مختص به امام زمان (ع) است یا اینکه به همراه سایر ائمه (ع) و حتی انبیاء (ع) می‌باشد که در اینجا تعدادی از آنها ذکر می‌شود:

عمل اول

سید جلیل بن باقی در اختیار مصباح از حضرت صادق (ع) روایت کرده است که فرمود: «هر کس بعد از هر نماز واجبی این دعا را بخواند بدرستی که امام (م ح م د) بن الحسن (ع) را در بیداری یا در خواب مشاهده خواهد کرد: بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ «اللَّهُمَّ بَلَغْ مَوْلَانَا صَاحِبَ الزَّمَانِ أَيَّنَا كَانَ وَ حَيْثُمَا كَانَ مِنْ مَشَارِقِ الْأَرْضِ وَ مَغَارِبِهَا سِهْلُهَا وَ جَبَلُهَا عَنَّى وَ عَنْ وَالِّتَّدِي وَ عَنْ وَلَمَدِي وَ إِخْوَانِي التَّحْيَةَ وَ السَّلَامَ عَدَّدَ خَلْقَ اللَّهِ وَ زِنَةَ عَرْشِ اللَّهِ وَ مَا أَحْصَاهُ كِتَابُهُ وَ أَحْاطَ بِهِ عِلْمُهُ اللَّهُمَّ إِنِّي أُجَدِّدُ لَهُ فِي صَبِيحةِ هَذَا الْيَوْمِ وَ مَا عِشْتُ فِيهِ مِنْ أَيَّامٍ حَيَايَتِي عَهْدًا وَ عَقْدًا وَ بَيْعَةً لَهُ فِي عُنْقِي لَا أَحُولُ عَنْهَا وَ لَا أَزُوْلُ أَبْدًا اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنْ أَنْصَارِهِ وَ أَعْوَانِهِ وَ الْذَّائِنَ عَنْهُ وَ الْمُمْتَثِلِينَ لِأَوْامِرِهِ وَ نَوَاهِيهِ فِي أَيَامِهِ وَ الْمُسْتَشَهِدِينَ بَيْنَ يَدِيهِ اللَّهُمَّ فَإِنْ حَالَ بَيْنِي وَ بَيْنَهُ الْمَوْتُ الْمَذِي جَعَلْتُهُ عَلَى عِبَادِكَ حَتَّمًا مَقْضِيَا فَاقْرِبْ جُنَاحَيِّ مِنْ قَبْرِي مُؤْتَزِرًا كَفَنِي شَاهِرًا سَيِّفِي مُجَرَّدًا قَنَاتِي مُلَيَّا دَعْوَةَ الدَّاعِيِ فِي الْحَاضِرِ وَ الْبَادِي اللَّهُمَّ أَرْنِي الطَّلْعَةَ الرَّشِيدَةَ وَ الْغَرَّةَ الْحَمِيدَةَ وَ اكْحُلْ بَصَرِي بِنَظَرِهِ مِنْ إِلَيْهِ وَ عَجِّلْ فَرَجَهُ وَ سَهِّلْ مَحْرَجَهُ اللَّهُمَّ اشْدُدْ أَزْرَهُ وَ فَوْظَهَهُ وَ طَوِّلْ عُمْرَهُ وَ اعْمِرْ اللَّهُمَّ بِهِ بِلَادَكَ وَ أَحْسِي بِهِ عِبَادِكَ فَيَانَكَ قُلْتَ وَ قَوْلُكَ الْحَقُّ [ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ] فَأَظَاهَرِ اللَّهُمَّ لَنَا وَ لِيَكَ وَ ابْنَ بَنْتِ نَبِيِّكَ الْمُسَيَّمِ بِتَامِسِ رَسُولِكَ صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَ آلِهِ حَتَّى لَا يَظْفَرَ بِشَيْءٍ مِنَ الْبَاطِلِ إِلَّا مَرَقَهُ وَ يَحْقِقُ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلْمَاتِهِ وَ يَحْقِقُهُ اللَّهُمَّ اكْشِفْ هَذِهِ الْغُمَمَةَ عَنْ هَذِهِ الْأَمَّةِ بِظُهُورِهِ إِنَّهُمْ يَرْوَنَهُ بَعِيدًا وَ نَرِيهُ قَرِيبًا وَ صَيْلَى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ». (– بحار الانوار ج ۸۶ ص ۶۱) یعنی: «به نام خداوند بخشنده مهربان، خدایا! به مولایمان صاحب زمان هر جا و به هر صورتی که باشد در مشارق زمین و مغارب زمین، در همواریها و یا کوههای آن، از من و از پدر و مادرم و از فرزند و برادرانم، تحيت و درود به اندازه خلق خدا و به سنگینی عرش خدا و هر آنچه کتاب خدا آن را در بر گرفته و علم او به آن احاطه دارد برسان. خدایا! من در صبح امروز و هر روزی از ایام زندگیم با او تجدید بیعت می‌کنم و پیمان او بر گردن من است، هرگز از آن برنگردم و این پیمان تا ابد زائل نگردد. خداوند! مرا از یاران و پشتیبانان او و از مدافعين و کسانی که دستورهایش را در روزگارش اطاعت می‌کنند و از چیزهایی که از آنها نهی کرده دوری می‌کنند و از به شهادت رسیدگان در رکابش، قرار بده. خداوند! اگر مرگی که بر بندگان حتمی قرار داده ای بین من و او جدائی افکند پس مرا از قبرم بیرون بیاور در حالی که کفن پوشیده و شمشیرم از نیام کشیده و بالا رفته و نیزه ام برافراشته باشد در حالی که

دعوتِ دعوت کننده را در شهر و روستا اجابت می‌کنم. خداوند! آن طلعت رشید و بلند را و آن شریف ستایش شده را به من نشان بده و چشم مرا با یکبار نگاه بسوی او سرمه بکش و در فرجش تعجیل کن و جایگاه ظهور و خروجش را آسان گردان. خدایا! پشت او را محکم و قوی ساز و عمرش را طولانی کن. خداوند! بوسیله او شهرهایت را آبادان کن و بندگان را بوسیله او حیات بخش بدرستی که تو فرمودی و کلامت حق است که فرمودی: «فساد در خشکی و دریا ظاهر شد بخاطر آنچه که مردم انجام دادند». پس ای خدا! برای ما ولیت و پسر دختر پیامبرت که همنام پیامبرت - که درود خدا بر او و آلس باد - است را ظاهر کن، تا اینکه هیچ باطلی نروید مگر اینکه آن را تکه کند؛ و خداوند حق را با کلماتش محقق ساخته و تثییش می‌کند. خداوند! با ظهور حضرت، غم و اندوه را از این امّت برطرف ساز بدرستی که مخالفان، فرج را دور می‌دانند و ما فرج را نزدیک می‌دانیم و درود خداوند بر محمد و آل او.» - مؤلف می‌گوید: این دعا نسخه‌های مختلف و سندهای فراوانی دارد که در بعضی از نسخه‌ها بیشتر و در برخی کمتر است. ابن طاووس روایت کرده که چهل صباح آن را بخوانند. این روایت در بین سایر روایات معتبرتر و مؤثرتر است و بنابراین روایات دیگر را نقل نکردیم.)

عمل دوم

شیخ ابراهیم کفعمی در «جنّة الواقعیة» فرموده است که: «در بعضی از کتابهای اصحاب خود دیدم که هر کس دیدن یکی از انبیاء و ائمّه (ع) یا سایر مردم یا فرزندان خود را در خواب اراده کند پس سوره «والشّمس» و «اَنَا اَنْزَلْنَاهُ» و «قُلْ يَا اِيَّهَا الْكَافِرُونَ» و «قُلْ هُوَ اللَّهُ اَحَدٌ» و «قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ» و «قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ» و «قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ» را بخواند. سپس صد مرتبه «قُلْ هُوَ اللَّهُ اَحَدٌ» را بخواند و بر پیغمبر(ص) صلوات بفرستد و بر پهلوی راست بخوابد حتّماً آنکس را که قصد کرده خواهد دید و هر صحبتی که بخواهد با آنها خواهد کرد، انشاء الله تعالى. در نسخه دیگری هم همین مطلب را دیدم به جز آنکه گفته است انسان باید این اعمال را هفت شب انجام بدهد البته بعد از خواندن دعایی که اوّلش این است: «اللَّهُمَّ انتَ الْحَمْدُ لِلّهِ...» این دعا را سید بن طاووس در کتاب «فَلَاح السَّائِل» از بعضی از ائمّه(ع) بدینصورت نقل کرده است: «هر گاه اراده کردی که میت خود را ببینی پس با طهارت و بر طرف راست خود بخواب و مشغول گفتن تسبيح فاطمه زهرا (س) بشو و سپس بگو: «اللَّهُمَّ انتَ الْحَمْدُ لِلّهِ...» شیخ طوسی در «مصباح» خود فرموده است: «کسی که می خواهد مرده ای را در خواب خود ببیند در وقت خواب بگوید: «اللَّهُمَّ انتَ الْحَمْدُ لِلّهِ... يُوَصِّفُ وَالْأَيمَانُ يَعْرَفُ مِنْهُ مِنْكَ بَيْدَأَتِ الْأُشْيَاءُ وَإِلَيْكَ تَعُودُ فَمَا أَقْبَلَ مِنْهَا كُنْتَ مَلْجَأً وَمَنْجَاهُ وَمَا أَدْبَرَ مِنْهَا لَمْ يَكُنْ لَهُ مَلْجَأً وَلَا مَنْجَاهٌ فَأَسِئِلُكَ إِلَيْكَ فَإِنْتَ مَلِكُ الْأَرْضَ إِلَّا أَنْتُ وَأَسِئِلُكَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَبِحَقِّ حَبِيبِكَ مُحَمَّدٍ (ص) سَيِّدِ النَّبِيِّينَ وَبِحَقِّ فَاطِمَةَ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ وَبِحَقِّ الْحَسَنِ وَالْحَسِينِ الَّذِينَ جَعَلْتَهُمَا سَيِّدَي شَبَابِ الْأَهْلِ الْجَنَّةِ أَجْمَعِينَ أَنْ تُصَلِّي عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَأَهْلِ بَيْتِهِ وَأَنْ تُرِينِي میتی فی الْحَالِ الَّتِی هُوَ فِيهَا.» (بحار الانوار ج ۵۳ ص ۳۲۹) یعنی: «پروردگار! تو زنده ای هستی که توصیف نمی شوی، و ایمان از او شناخته می شود، اشیاء از تو شروع شد (منشاء و خالق اشیاء تو بودی) و بازگشت آنها بسوی توست، هر آنچه که روی بیاورد پنهان و محل نجاتش تو هستی و هر آنچه از آنها پشت کند پناهگاهی ندارد و هیچ نجاتی نیست جز بسوی تو آمدن؛ پس من از تو می خواهم به حق لا-اله الا-انت و از تو می خواهم به بسم الله الرحمن الرحيم و به حق حبیت محمد(ص) آفای پیامبران و به حق علی (ع) بهترین جانشینان و به حق فاطمه (س) سرور زنان جهانیان و به حق حسن و حسین (ع) همان هائی که آنها را آقایان تمام جوانان اهل بهشت قرار دادی از تو می خواهم که درود فرستی بر محمد و آل محمد و اهل بیت او و اینکه مرده مرا در همان حالی که هست به من نشان دهی.» پس بدرستی که او را خواهد دید انشاء الله تعالی. و بنابر روایت اوّل که این دعا را می شود حتّی برای انبیاء و ائمّه(ع)، چه زنده و چه مرده خواند. کسی که این دعا را می خواند باید آخر آن را به آن چه مناسب مقام امام زنده و پیغمبر زنده است تبدیل کند، حتّی ظاهر آن است که اگر برای نبی یا امام زنده یا از دنیا رفته بخواند باید آخرش را تغییر بدهد. مؤید این

مطلوب آن است که در کتاب «تسهیل الدّوائے» بعد از ذکر دعای مذکور آمده که بعضی از بزرگان ما گفته اند: هر کس اراده کرده که یکی از انبیاء یا ائمه هیدی (ع) را در خواب ببیند پس دعای مذکور را بخواند تا آن جا که «ان تصلی علی محمد و آل محمد»، آن گاه بگوید: «ان ترینی فلاناً» یعنی نام آن کسی را که می‌خواهد ببرد و بعد از آن سوره «والشمس»، «واللیل» و «قدر» و «جحد» و «اخلاص» و «معوذین» و صد مرتبه سوره «توحید» را بخواند پس هر کسی را که خواسته است خواهد دید و هر سؤالی را که بخواهد از او خواهد نمود و او نیز جواب خواهد داد. انشاء الله.

عمل سوم

شیخ مفید در کتاب «اختصاص» از امام کاظم (ع) روایت کرده است که: «هر کس که درخواستی از خداوند تبارک و تعالی دارد و می‌خواهد که ما را ببیند و مقام و مرتبه خود را بداند، پس اوّل شب غسل کند و با ما مناجات نماید، (با خدای تعالی بوسیله ما مناجات کند) بدینگونه که خدا را به حق ما قسم دهد و بوسیله ما به او متولّ شود تا خداوند اورا به مشاهده ما موفق کند و مقامش را در نزد ما به او نشان بدهد». سپس فرمود: «بدرستی که ما را خواهد دید و خداوند او را بخاطر ما می‌آمرزد و مقام و محلش بر او پوشیده نمی‌ماند». بعضی گفته اند: منظور از «مناجات کردن به ما» این است که دیدن آنها را حاجت مهم خود قرار دهد و مشاهده و محبت آن حضرات را ذکر خود گرداند که ایشان را خواهد دید. غسلی که در این روایت به آن اشاره شد یکی از غسلهای مستحبّی است که فقهاء (رضوان الله عليهم) از آن نام برده اند چنانچه علامه بحرالعلوم در منظومه اش ضمن اهداف غسل می‌گوید: و رؤیة الامام فى المنام لدرك ما يقصد من مرام يعني: «دیدن امام در خواب برای آنکه به مقصودش برسد». مطمئناً منظور سید بحرالعلوم همین روایت بوده چنانکه صاحب موهب و غیره بر این موضوع تصریح کرده اند ولی محقق و دانشمند گرامی جانب آخوند ملا زین العابدین گلپایگانی در «شرح منظومه» بعد از ذکر این بیت گفته است: این بیت بر حدیث نبوی دلالت می‌کند که رسول خدا (ص) در مورد اعمال نیمه شعبان فرمود: «هر کس در نیمه شعبان طهارت بگیرد و طهارت خود را نیکو بجا آورد» تا آنکه فرمود: «اگر بخواهد مرا ببیند در همان شب خواهد دید». این روایت با اینکه به حضرت رسول (ص) اختصاص دارد ولی با این حال آن را به سایر ائمه (ع) هم نسبت داده اند، زیرا در برخی احادیث آمده که ائمه (ع) به منزله آن حضرت هستند و آن چه در حق آن حضرت جاری است در حق ائمه (ع) نیز جاری می‌باشد، و این کلام درستی است زیرا متزلت امامان این موارد را شامل می‌شود و امّا مقصود سید بحرالعلوم از این بیت، پیامبر (ص) نبوده زیرا اگر چه آن حضرت در حقیقت امام است ولی در اصطلاح فقهاء و محدثین و حتی عame مeldom به این لقب مشهور نیست.

عمل چهارم

سید علی بن طاووس در «فلاح السائل» روایت کرده است که انسان برای دیدن حضرت امیرالمؤمنین (ع) در خواب این دعا را در وقت خوابیدن بخواند: **اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا مَنْ لُطْفُهُ خَفِي وَأَيَادِيهِ بَاسِطَةٌ لَا تَنْقَضِي أَسْأَلُكَ بِلُطْفِكَ الْخَفِي الَّذِي مَا لَطِفْتَ بِهِ لِعَنِّي إِلَّا كَفَى أَنْ تُرْبِينِي مَوْلَايَ عَلَى بْنِ ابْيَطَالِبٍ (ع) فِي مَنَامِي.** (بحار الانوار ج ۵۳ ص ۳۳۰) یعنی: «خدایا! من از تو درخواست می‌کنم ای کسی که لطفش پنهان است و دستان بخشندۀ اش باش می‌باشد و تمام شدن ندارد، از تو می‌خواهم که به حق لطف پنهانیت - که بر هیچ بنده ای بوسیله آن لطف نکردم مگر اینکه آن را کفایت کرد - مولا-یم علی فرزند ابیطالب (ع) را در خواب به من نشان بددهی.»

عمل پنجم

در «تفسیر برهان» و «مصباح کفعی» از کتاب «خواص القرآن» نقل شده است که: حضرت صادق (ع) فرمودند: «هر خیری را که خواسته باشد خداوند به او عطامی نماید.»

عمل ششم

کفعی روایت کرده است که: «هر کس سوره «آن ازلناه» را صد مرتبه در وقت ظهر بخواند پیامبر اکرم (ص) را در خواب مشاهده خواهد کرد.»

عمل هفتم

سید هبّه اللّه بن ابی محمّد موسوی معاصر علامه در کتاب «مجموع الرّایق» روایت کرده است که: «هر کس سوره «جن» را زیاد بخواند، پیامبر (ص) را مشاهده می نماید و هر سؤالی که بخواهد از آن حضرت می کند.»

عمل هشتم

در کتاب «مجموع الرّایق» روایت شده است که: «هر کس سوره «قل یا ایها الکافرون» را در نصف شب جمعه بخواند پیامبر اکرم (ص) را مشاهده خواهد کرد.»

عمل نهم

بعد از هفت روزه گرفتن، هفت مرتبه خواندن دعای «مجیر» با طهارت در هنگام خواب باعث رسیدن به مقصود در این مورد می گردد یعنی انسان می تواند فرد مورد نظرش را در خواب مشاهده نماید.

عمل دهم

پنج مرتبه با طهارت دعای معروف به «صحیفه» - که در «مهج الدّعوات» و غیره روایت شده است - را خواندن، باعث دیدن فرد مورد نظر در خواب می شود.

عمل یازدهم

کفعی از امام صادق (ع) روایت کرده است که: «هر کس بعد از نماز ظهر و پیش از ظهر، بیست و یک مرتبه سوره «قدّر» را بخواند نمی میرد تا اینکه پیغمبر (ص) را ببیند.»

عمل دوازدهم

کفعی از «خواص القرآن» نقل کرده است که: «هر کس در شب جمعه، نماز شب بجای بیاورد و پس از آن هزار مرتبه سوره «کوثر» را بخواند و هزار مرتبه صلوات بفرستد، پیامبر (ص) را در خواب مشاهده می نماید.»

عمل سیزدهم

در بعضی از مجموعه‌های معتبر آمده است که: هر کس اراده کند امام زمان (ع) را در خواب ببیند، بعد از نماز عشاء، دو رکعت نماز با هر سوره‌ای که می‌خواهد بخواند و سپس صد مرتبه این دعا را بخواند: «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا نُورَ النُّورِ يَا مُدَبِّرِ الْأُمُورِ بَلْغُ مِنِي رُوحٌ مُّحَمَّدٌ وَأَرْواحٌ آلٍ مُّحَمَّدٍ تَحِيَّةً وَسَلَامًا». یعنی: «بنام خداوند بخششته مهربان، ای نور نور! ای تدبیر کننده کارها! از جناب من بر روح محمد و ارواح آل محمد من درود و سلام برسان.»

شعر

تولد حضرت صاحب الزمان مهدی موعود (ع)

چون نبودیم مرد میدانش همه گشتم نقش ایوانش زآن دهان غنچه باید از غیرت تا بدامن درد گریانش در گریان کشید سر، خورشید ز آفتاب رخ درخشانش باگبانی که نار پستان یافت چه تعلق به نار بستانش با پریشانیم عجب جمع است خاطر طره پریشانش گوهر از قعر بحر می‌آید به تماسای آب دندانش حیرتی دارم از چنین رخسار هم از آن کس که نیست حیرانش به غلامی دهد گرس بیند یوسف خویش، پیر کنعانش می‌پرستند چون صنم در دیر همه کافر و مسلمانش چند باشی دلاز بی باکی اینم از سحر چشم فتاش از جراحات دل توان دانست حمدت تیرهای مژگانش تا چه آید به دل چه می‌گذرد از دل کوه برق پیکانش عار دارد ز ملک اسکندر شنه فیض آب حیوانش از سرشکم جهان چو دریایی است لاشه من، اسیر طوفانش بس که چون مرغ شب زدم فریاد در غم روزگار هجرانش داد جان را سروش عالم غیب مژده ای از وصال جانانش کز وجود امام خاتم کرد ختم حق بزمانه احسانش چهره بنمود شاهد ازلی به ستمدیدگان هجرانش پرده از چهره برگرفت زمهر ریخت سنگ جفا زدامانش کرد از این جلوه، ختم نور ازل بر صفت کاینات جولانش سر فخر زمین از این مولود برد از آسمان و کیوانش حجه الله مهدی موعود مظہر دین حق و برهانش زاده عسکری، سمی رسول نجل زهرا و نخل بستانش جانشین محمد مختار عترت خاص و عین قرآنش همچو شیر خدا به پیکر کفر ضیغم ذوالفقار غzmanش درود شرک را ز روی زمین همچون خاشاک، داس بیانش گرگ با پاس او برد هر روز شکوه میش، پیش چوپانش پیش آهو ز بیم او از عذر می‌کند شیر شرزه دندانش با قضای خدا سیره خلق چیست جز مشتها به سندانش از خدا منتی به عالم نیست بیشتر از وجود ذی شأنش عیسی و خضر، از پیش به نماز بهر شاگردی دستانش جنت و دوز خند روز جزا مزد شکر و جزای کفرانش گویی این طارم بلند اساس همچون گویی است پیش چوگانش بی نفاذش نبود روز ازل اثری از سپهر و سگانش از عدم کاروان هستی کرد عزم جنبش زعفرانش ای شهی کر ولايت ابراهیم نار نمود شد گلستانش دست لطفت ببرد از آدم ذلت دستبرد شیطانش جز پناهت نبرد یوسف را به عزیزی ز ذل زندانش ای سحاب کفت زفیاضی خجلت ابر کاه یارانش غرفه را چون فتد به بحر گناه لطف کن ورنه برد طوفانش دستگیری کن از وفا ورنه سیر آفات کند بینانش تا خدایی کند خدای جهان آنکه عام است لطف و احسانش خاصه لطف کردگار بود آنکه محکم به توست پیمانش

مدح و تولد امام عصر (ع)

رختم بکشید سوی بستان کامد به نوا هزار دستان شد زاغ ز باغ و باز آمد بلبل به هزار شور و افغان شد داغ دل خورنق و تنک باغ از گل و لاله های نعمان شد بحر معلق از هوا ابر دُر پاش زقطره های باران این بحر بود و گرنه کی ابر باریده به دشت، دُر و مرجان صحراء و چمن زلاله و گل شد کان یمن که بدخسان این سحر نسیم نوبهاری است یا شعبده ای ز ابر نیسان شاید که پی تفرج از خلد آید سوی لاله زار رضوان گل شد بصری چو طلعت دوست شد سرو سهی چو قد جانان گردید بنفسه چون خط یار چون زلف نگار گشت ریحان سنبل به کمال سرو مشغول بلبل به جمال گل در الحان قمری گویی کشد چو مقری صوتی به شای حق ز قرآن

گویی ز بهشت عدن خیزد این باد که می‌وزد بهاران لیکن نه گمان به باغ فردوس سروی چو تو می‌رود خرامان با این همه برگ و ساز الحق بی‌باده و ساده زیست نتوان ای ترک بیار می‌که زین پس یکدم نتوان نشست پژمان زآن می‌بده از اثر که در تن گردیده بود چو خون به شریان زآن باده که مور اگر بنوشد گیرد سر راه بر سلیمان زآن می‌که ز شهر عشقیازی معزول کند خیال حرام جامی بده و به رقص برخیز آبی بده آتشیم بنشان جمعیت خاطر دگر نیست زان طه که کرده ای پریشان دستان کنی آخرم به خون رنگ زین دست که می‌کنی تو دستان مه دیده کجا کسی لب بام یا سرو چمان به صحن بستان یعقوب دگر پسر نخواهد بوی تو اگر رسد به کنعان خورشید به پیش ماه رویت حر با صفت است مات و حیران با یاد تو خوش دلم درین دشت بر دیده خلد کرم مغیلان سیلی چو تو کس ندیده هرگز ویران کن خانمان ایمان شد فتنه عشق تو جهانگیر ای فتنه عقل و آفت جان این فتنه آخر الْزَّمَانَ است یا فتنه آن دو چشم فَتَّانَ جامی دگرم بده که دوشین یا نغمه هزار در گلستان می‌خواند به صد شعب که گردید هنگام قدوم ماه شعبان آن مه که به نیمه اش تمام است بر خلق ز کردگار احسان آن مه که یسار شد جهان را از یمن تولّد جهان با غوث دو جهان امام غایب والی زمن ولی یزدان آن سایه کردگار کامروز در سایه خود گرفت کیهان بنهاد قدم به ملک هستی تا هستی از او رسد به سامان آن گنج نهان که شد در این وقت بر خلق زلطض حق نمایان از بهر قصاص ظالمان را شد نور جلال حق فروزان یا نور ازل پی تجلی آورده به کاینات جولاـن یا خود ز فروغ پرده را سوت تا بنده رخش چو ماه کنعان او صاحب امر و آمر امر از عالم امر تا به امکان زین کون و مکان مراد یاری بل از همه ما یکون و ما کان نور احد و سلیل احمد بر وحدت حق یگانه برهان فرمانده سیر چرخ و انجم راننده ابر و باد و باران بابش حسن و رود به نسبت تا فاطمه و علی عمران بر خاتم او صیایی، او را از خاتم انبیاست فرمان شد ختم دوازده شه دین بر امر خدای فردیدیان گفتم به کفش زفیض عامت آنجا که تویی کجاست عمان آری عمان نکرده هرگز یک کون و مکان به خویش مهمان با خاک رهش نه گر رهی جست جان بخش نمی‌شد آب حیوان روزی که به انتقام خیزد از چرخ فتد زیم کیوان از ایمن او قضا پی حکم از ایسر او قدر به فرمان تا تیشه زند به بیخ بیداد تا ریشه کند ز غرس طغيان تا سست کند ز جور بنیاد تا سخت کند ز عدل بنیان هنگام نبرد ذوالفارش غران سپهش به روز میدان بر خرمن ظلم، برق خاطف بر خانه کفر، سیل غران از کشته و خون شرک آرد دریایی و کوه در بیابان تا شرع نبی به هفت اقليم رایت کشد از جیوش ایمان گیتی به ارم کند نکوهش نازد به بهشت عدن بستان از معدلتیش شده فراموش از خاطر بحر نام طوفان شد طعمه بزه کله گرگ شد چشمه سوسمار، ثعبان ز آهو بره شیر، در تزلزل از پنجه سعوه باز، لرزان در پیش غزال، بیر در کوه کنده پی عذر چنگ و دندان نیزار نگرد پلنگ بر عزم در جفن فرو رو دش مژگان در وصف کمال او مدیحه گرچه نه براوست هیچ نقصان لیکن پی استغاثه کردم در نزد وی این چکامه عنوان وینک برمش به ذکر و حاجات از مطلع تازه ای به پایان ای جان جهان و قبله جان جانها به فراق تو گروگان از خلق تو کرد ختم مُنَّت امروز به ما خدای مُنَّان تا چند ز هجر خودگذاری ما را به غم و رهین خذلان تا چند کند جهان فرتوت ما را هدف خدنگ حدثان خوددانی و هم خدا که دردهر دیگر نه به جاست یک مسلمان یک روز چو مرتضی بکش تیغ یک ره چو نبی بیار قرآن یک روز به اژدها بده حکم ما را برهان ز زخم ماران وقتی نظری بکن ز رافت بر خجلت من ز فرط عصیان یک جا به کف ملامت از جرم یک جا به کمند کین دوران آنی تو که رفت از تویوسف بر مسند خسروی ز زندان آنی تو که بر خلیل آتش کردی ز تلقی گلستان آنی تو که از درخت گفتی پس راز نهان به پور عمران آنم من مجرم آنکه دارد ننگ از گنهم به خویش شیطان آنم که زظلم و فتنه ضحاک باشد بر من چو شیخ صنعن آنم که به نعمت خداوند دارم عوض سپاس کفران با این همه بد فعلی خویش دارم ز خدا امید غفران از آنکه بدان غیاث کوئین نادیده محبّم و ثنا خوان وین طرفه کتاب نجم ثاقب زین رو سیه آمده به سامان شایسته در گه تو گر نیست بر دعوی بنده هست برهان شاهزاده گوییم پیش تو که هیچ نیست پنهان افتاد گیم به دهر دانی بیچارگیم به پای میزان گرلطض کنی شهم بدارین ورنه من و در دو کون خسaran نومید مکن ز خود وفا را گرچه نه به لطف تست شایان تا کرده خدا برای هر درد آمده چو رزق مرد درمان درد تو هر آنچه سخت

باشد بادات به جان دوستداران

مذکور در مذکور (ع)

نیست آن دم که سوی ما به کفْ سنگی نیست یا که اندر دل سنگت هوس جنگی نیست شاهدان را همه آهنگ سمع است و نشاط یا مر تو را جز پی یغمای دل آهنگی نیست هر دم از رنگ دگر می بیریم عقل و تو را نیست هیچ از حرکات که زنینگی نیست آن دمی را که به رنگی ببری صبر و قرار گویدم عقل که بالاترا این رنگی نیست دم دیگر که به رنگ دگر آهنگ کنی خود بفهمم که مرا نزد تو فرهنگی نیست واعظ خواند که در خون زندم چنگ به وعظ نتوان رفت به بزمی که دف و چنگی نیست زنگ شمشیر ز خونم ببر و ایمن باش که مرا از تو بر آینه دل زنگی نیست من به کنج غم و یاران سوی صحرابه نشاط غیر من در همه شهر تو دلتگی نیست در همه کوه و بیابان دگر ای سنگین دل نا شکسته به سر از دست غمت سنگی نیست گام بر نام بنه او ل و آنگاه به راه کاندر این راه به جز نام دگر ننگی نیست قدمی بیش نباشد ز هوس تا ره عشق از در صومعه تا میکده فرسنگی نیست ساقیا بوسه پی باده بده ز آن لب قند که به شیرینی تنگ شکرت تنگی نیست همه روز از گل رویش غزلی گوی و بنال کاندراین باغ وفا چون تو شباهنگی نیست خبر مهدی موعود به شاهان بدھید تا بدانند جز او صاحب او رنگی نیست بر در پیر خرابات رهی باید کرد تکیه بر دولت صاحب کله‌ی باید کرد هر شب آه دلی آن سوی روان باید داشت عرض حاجات به هر صحیحگهی باید کرد هدف تیر ملامت چو گدایان تا چند خویشن را هدف تیر شهی باید کرد تا شوی مورد بخایش دریای کرم خویش را غرقه بحر گنهی باید کرد پای از بزم دف و باده نبایست کشید دست در زلف بت ساده گهی باید کرد تا به پایان برسد قصه شبهای دراز قصه ای از سر زلف سیهی باید کرد مهر اگر نور به مه داد ولی کسب ضیاء بهر خود هر دمش از روی مهی باید کرد از ازل تا به ابد دیده رحمت باز است پس به ما هم ز ترجم نگهی باید کرد گر طربخانه جاوید وفا می خواهی بر در میکده ات خانگهی باید کرد در دل مظہر حق حجت قائم، مهدی از ره طاعت و اخلاص رهی باید کرد

یک ریاضی در مذکور (ع)

تنگ است بسی به سینه ام راه نفس از بس که به راه حق نمی بینم کس پُر گشته جهان سراسر از ظلم و نفاق ای پادشه عصر به فریاد برس

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم جا هـ تـ دـ وـ بـ اـ مـ وـ اـ نـ فـ سـ كـ مـ فـ سـ يـ لـ اللهـ ذـ لـ كـ مـ إـ نـ كـ تـ مـ تـ عـ لـ مـ وـ نـ (سوره توبه آيه ۴۱) با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نماید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشها را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹ بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهلیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند. مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سرہ الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب

بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد». مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

www

برای داشتن کتابخانه های خصوصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی
www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و بروای سفارش با ما تعامل بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹